Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 4 январь 1973 йил, пайшанба ◆ № 3 (15.477). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Хушхабарлар

БЕКОБОД. Янги йилнинг дастлабки кунларида шаҳар меҳнаткашлари қувончли ютуқларга эришмоқдалар. В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводида янги йилнинг биринчи пўлатини мартен цехининг кекса қуювчиси П. Гвоздянский эритди. У металлни муддатидан анча аввал ҳамда графикда кўзда тутилганига нисбатан бир неча тонна кўп берди. Мастер П. Киндинов бригадаси пландан ташқари прокат бериш ҳисобини очди: планга қўшимча равишда 27 тонна маҳсулот берилди.

✦ ✦

ФАРҒОНА. СССР 50 йиллиги номидаги Фарғона химиявий тола заводининг коллективи пландан ташқари маҳсулот бера бошлади. Дастлабки иш кунида топшириққа қўшимча равишда бирнеча тонна ацетат тола ишлаб чиқарилди. Химия цехидан Н. Свердиков, йигирув цехидан Б. Бойсенов ва тўқимачилик цехидан И. Йўлдошев сменалари айниқса яхши меҳнат қилдилар. Химиклар ўз олдиларига беш йилликнинг учинчи йилида графикдан ўзиб ишлаш вазифасини қўйдилар. (ЎзТАГ).

ЯНГИ ЙИЛДА—ЯНГИ МАРРАЛАРГА

ЭНЕРГЕТИКАМИЗ ҚУЁШИ

Советлар диёримизнинг ҳамма ерида бўлгани каби серқуёш Ўзбекистонимизда ҳам энергетика илдам суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Тараққиётда унинг олдига тушадиган бошқа саноат тармоғи кам. Биргина мисол бунга далил бўлиши мумкин. Кейинги беш йилликларда жадал ривожланиб бораётган саноат тармоқлари 50 йил ичида маҳсулот ишлаб чиқаришни бир неча юз ва ҳатто минг баравар кўпайтирган бўлса, электр энергия ишлаб чиқариш республикамизда 7100 барвардан зиёд ортди.

Совет Иттифоқидаги барча қон-қардош халқларнинг, улуғ оғамиз рус халқининг берган жуда катта ёрдамлари туфайли ўлкамизда кўпдан-кўп қудратли электростанциялар барпо этилди. Бу нурхоналар ўлкамизни чароғон қилибгина қолмади. Энергетика юздан ортиқ саноат тармоқларини вужудга келтиришимизда қудратли таянч бўлди. Биз шу кунги фаровон ҳаётимиз учун энг аввало энергетикамиз ва энергетикларимиздан миннатдор бўлишимиз керак. Биринчи Бўзсув ГЭСимиз энг аввало республикамизда энергетик мутахассислар тайёрлаш мактаби бўлди. Бу ерда тажриба тўплаган энергетикларимиз бошқа ГЭСларни қуришга қўл урдилар. Энергетикамиз қалдирғочи бўлган Бўзсув ГЭСи ўлкамизда қишлоқ хўжалиги машинасозлиги тармоғини вужудга келтиришга имкон берди.

Чирчиқ ва Бўзсув бўйларида бирин-кетин қад кўтарган ГЭСлар эса Тошкентда тўқимачилик саноатининг, Чирчиқда химия саноатининг барпо этилишига ойдин йўл очиб берди. Ҳозирги улкан Тошкент тўқимачилик комбинати в Чирчиқ электрохимия комбинати ўша нурхоналар шарофати билан ўзининг биринчи маҳсулотини берди. Уруш йилларида ҳам энергетикларимиз ўз яратувчилик ишларини қизғин давом эттирдилар. Ана ўша даврда Оқтепа, Оққовоқ, Салор, Қибрай ва Фарҳод ГЭСларини халқимиз ҳашар йўли билан бунёд этди. Нурга интилиб, нурхоналар қурди. Бу нурхоналар эса Тошкент ва Чирчиқнинг ўнлаб саноат корхоналарини ишга туширди. Дастгоҳларни ҳаракатга келтирди. 50 йиллик тарихимизда ҳар бир электр станциянинг ўз тарихи, ўз ўрни бор. Фарҳод ГЭСи энергияга чанқоқ Чирчиққа ўз нурини берди. Республикамизда рангли металлургия саноатининг вужудга келишига туртки берди. Шу ГЭС шарофати билан Мирзачўлда ер ўзлаштиришга имкон очилди. Оҳангарон ГРЭСи бўлса Олмалиқ ва Оҳангарон саноат шаҳарларининг қад кўтаришига йўл очди. Кейинги йилларда қурилган бир қанча йирик ГЭСлар туфайли республикамизнинг турли чеккаларидаги Бекобод, Газли, Тахиатош, Қўнғирот, Янгиер, Навоий сингари шаҳарларда саноат гуркираб ривожланди. Эндиликда республикамизда 1300 дан ортиқ саноат корхонаси бир меъёрда ишлаб турган экан халқимиз учун мўл-кўл маҳсулот етказиб бераётган экан, энг аввало уларнинг бетўхтов ишлаб туришида энергетикамизнинг беқиёс ҳиссаси бор.

Бугун биз шонли 50 йил ичида энергетикамиз мисли кўрилмаган даражада алп қадамлар билан ривожланганига шоҳид бўлиб турибмиз. Йилдан-йилга бир-биридан йирик нурхоналарни қурмоқдамиз. Ўлкамизда ўзининг биринчи нурини таратган Бўзсув ва Бўржар ГЭСлари, Чирчиқ тизмасидаги нурхоналар энергетикамизнинг юлдузлари бўлиб қолди. Энергетикларимиз эндиликда улардан юз, ҳатто минг баравар қудратлироқ нурхоналарни ишга туширмоқдалар. Кечагина Тошкент ГРЭСи ва Чорвоқ ГЭСи ўлкамизнинг энг йирик нурхоналаридан эди, эндиликда улардан ҳам қудратлироқ бўлган Норак ва Сирдарё нурхоналари ўзининг дастлабки нурини берабошлади. Биз уларни ҳақли равишда инсон яратган ердаги қуёшлар дейишимиз мумкин. Қуёш уфқдан аста-секин кўтарилгани сингари, ўз нури билан чор атрофни аста-секин мунаввар қилабошлагани сингари бу нурхоналар ҳам ўз нурини кўпайтириб бораверади. Бирин-кетин кучлироқ энергоблоклар ишга туширилади. Бугунги кунда 300 минг киловатт қувватли биринчи энергоблоки ишга тушган Сирдарё ГРЭСи яна бир неча йиллардан кейин ҳақиқатан ҳам энергетикамизнинг қуёши бўлиб қолади. Бу ГРЭСнинг биринчи навбатида 300 минг киловатт қувватли 4 та энергетика блоки ишга туширилса, иккинчи навбатида ундан қудратлироқ ҳар бири 800 минг киловатт қувватга эга бўлган яна 4 та энергоблоқ фойдаланишга топширилади. Шундай қилиб, 1981 йилга келиб Сирдарё ГРЭСининг қуввати 4 миллион 400 минг киловаттга етказилади. Бу ГРЭС электр энергия ишлаб чиқариш юксак тараққий этган Америка Қўшма Штатлари, Япония ва Германия Федератив Республикаси сингари давлатлардаги энг йирик иссиқлик электр станцияларидан ҳам қудратлироқ бўлади.

Ҳозирги кунда ГРЭСни бутун мамлакат қуряпти. Бу ерда қирқдан ортиқ миллат вакиллари бир жон, бир тан бўлиб ишлашмоқда. Нурхона қурувчиларига Ленинград, Таганрог ишчилари ҳамкорлик қилишмоқда. Москва кабель юбормоқда, Братскдан ёғоч келтирилмоқда. Нурхона қурилишида Новосибирскда тайёрланган металл конструкциялар ўрнатилмоқда. Нурхона Магнитогорск, Челябинск, Нижний Тагиль ишчилари қуйган пўлатдан қад кўтармоқда. Бу ерда бутун мамлакатимиз энергетиклари тўплаган тажриба ишга солиняпти. ГРЭСга ўрнатилган электрон ҳисоблаш машиналари унинг қандай ишлаётгани ҳақидаги маълумотларни бир неча дақиқа ичида тайёрлаб чиқиб, СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг информация-ҳисоблаш марказига етказиб туради. Шу кунгача нурхона қурилишида «СирдарьяГРЭСстрой» бошқармаси 17,5 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирди. Планда белгилангандан 1 миллион сўмлик кўп иш қилди. Бу ерда 100 минг куб метр йиғма темир-бетон ва 10 минг тоннадан ортиқ металл конструкциялари монтаж қилинди. 50 минг квадрат метр уй-жой майдони бўлган Ширин шаҳри қурилди. Мана эндиликда нурхонадан дастлабки генераторларнинг серфайз шовқини эшитилмоқда. Электр узатиш линияларининг салқи симлари нур оқабошлагандан дарак бериб, ўзига хос оҳангда шовуллашмоқда. Энергетикамиз қуёши республикамиз саноатига энергия берабошлади. Мана шу мунаввар кунни яқинлаштириб, ҳур республикалар Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига муносиб туҳфа тайёрлаган қурувчи ва монтажчиларга, созловчи ва пайвандчиларга, ГРЭСнинг бутун қурувчиларига халқимизнинг миннатдорчилиги чексиздир.

1973 ЙИЛНИНГ ДАСТЛАБКИ ЗАФАРЛАРИ

ЙИЛЛИК ПЛАН ТАЙЁР

ФАРҒОНА, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали олинди). Охунбобоев районидаги «Оқ олтин» колхози чорвадорлари янги—1973 йилни зафарли қадам билан бошладилар. Улар чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, чорва қишловини намунали ўтказиш, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш йўлида астойдил меҳнат қилиб қувончли ютуқларга эришдилар. 2 январь куни колхоз давлатга 70 тонна ўрнига 90 тонна гўшт топшириб, йиллик планни ошириб бажарди.

ЭЛЕКТР УЗАТИШ ЛИНИЯЛАРИ

ТЎРТКЎЛ. Қорақалпоғистоннинг жанубидаги қўриқ Элликқала массивини ўзлаштирувчилар посёлкасида чироқ ёнди: Тўрткўлдан тортилган янги электр узатиш линияси бу ерга етиб келди. Янги электр линиясининг узунлиги 20 километрдан ортиқ. Сўнгги ўн йил ичида Автоном республикада энергетика тармоқларининг узунлиги йигирма олти баравар кўпайди. Ҳозир бу ерда турли кучланишдаги 10 минг километр электр линияси мавжуд.

ИШЧИЛАР УЧУН

ОЛМАЛИҚ. В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг 611 ёш ишчиси янги йил совғаси — олти қаватли ётоқхона биноси олди. Ётоқхонадаги квартиралар икки хонали бўлиб, икки-уч кишига мўлжалланган. Ётоқхонада концерт зали, кутубхона, кафе бор. 400 ўринли яна бир ётоқхона Олмалиқ химия заводи ишчилари учун қуриб берилди.

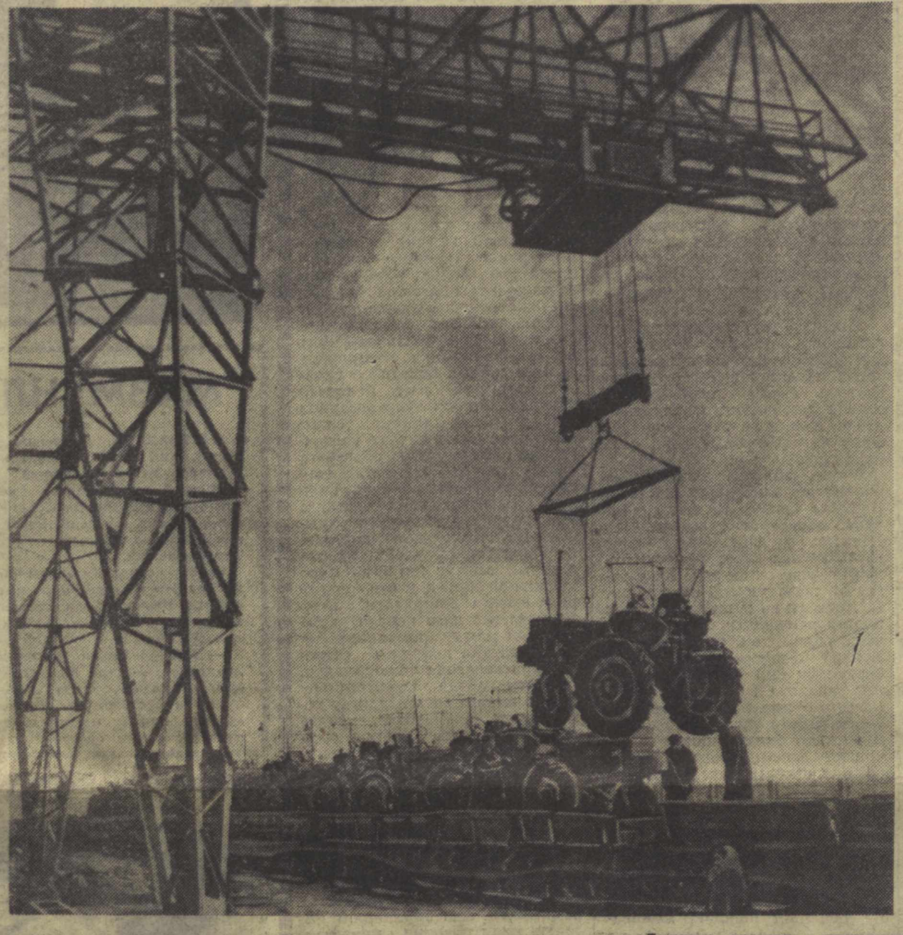

Тошкент трактор заводининг ишга тушганига икки йилдан ортиқроқ вақт ўтди. Ана шу қисқа давр ичида завод коллективи пахта етиштирувчи республикаларга 50 мингдан ортиқроқ трактор тайёрлаб берди. Завод аҳли тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилини ҳам меҳнатда катта ижодий ғайрат билан бошлаб юбордилар. Суратда: йиғув цехи бош конвейеридан тайёр маҳсулот жўнатиляпти.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ).

КИМЁГАРЛАР ДАЪВАТИ

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ СЕВЕРОДОНЕЦК ХИМИЯ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Северодонецк химия комбинатининг меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошира бориб химиявий маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш борасида тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Комбинат коллективи 1972 йилда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг шонли 50 йиллик юбилейи шарафига олинган оширилган социалистик мажбуриятларни бажарди, маҳсулотни реализация қилиш ҳажмини бундан олдинги йилдагига нисбатан 15,8 миллион сўм миқдорида кўпайтирди. Давлат планидан ташқари 90 минг тоннага яқин минерал ўғит, 4,3 минг тонна метил спирт ишлаб чиқарди, пландан ташқари 800 минг сўмга яқин фойда олди, меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғини ошириб бажарди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги тўғрисида»ги докладини комбинат меҳнаткашлари зўр мамнуният билан ва ғоят фахрланиб кутиб олдилар.

Комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари қишлоқ хўжалигини химиялаштириш ва янада юксалтириш ишига муносиб ҳисса қўшишга интилиб, 1973 йил учун ўз зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олдилар.

Аммиак ишлаб чиқарувчи катта қувватларни муддатдан олдин ишга тушириш ва ўзлаштириш йўли билан пландан ташқари 20 минг тонна аммиак ва 92 минг тонна концентрат минерал ўғитлар тайёрлаб берамиз;

—прогрессив технологияни жорий қилиш, ишлаб турган ускуналарни янада интенсивлаштириб, технология режимини оптимал шароитда юритиш йўли билан пландан ташқари 2 минг тонна метанол, 100 тонна капролактам, 150 минг сўмлик рўзғор химияси моллари тайёрлаб берамиз, саноат маҳсулотини реализация қилиш топшириғини 500 минг сўм миқдорида ошириб бажарамиз;

—Аммиак, 100 минг тонна метапол ва химиявий тола ишлаб чиқаришда ишлатиладиган 20 минг тонна хом ашё ишлаб чиқарувчи янги қувватларнинг технология жараёнларини ишга туширамиз ва муддатидан олдин ўзлаштирамиз;

—химиявий маҳсулотнинг учта янги турини сифат белгиси олиш учун давлат аттестациясига тақдим этамиз;

—ишлаб чиқариш резервларидан янада яхшироқ фойдаланиш ҳамда хом ашё ва материалларнинг сарфланишини камайтириш йўли билан 400 минг сўм маблағни тежашга, шу жумладан 10 миллион киловатт соат электр энергияни ва 15 минг гигакалорий иссиқлик энергиясини тежашга эришамиз. рационализаторлик таклифларини ва ихтироларни жорий қилиш йўли билан йилига 3 миллион сўм миқдорида шартли маблағни тежаб қоламиз.

— кадрлар малакасини ошириш мақсадида 7200 кишини турли ўқувларга, шу жумладан 3500 кишини иқтисодий ўқувга жалб қиламиз;

— меҳнаткашларнинг уй-жой ва маданий-маиший шароитини яхшиламоқ учун 17 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой майдонини, 280 ўринли болалар боғчасини ва ошхонани фойдаланишга топширамиз;

— меҳнаткашларнинг оммавий дам олиши учун қулай шароит яратиб берамиз, туристик базаларда дам олувчилар сонини 15 минг кишига етказамиз, камида уч минг кишининг профилакторийда, дам олиш уйи ва санаторийларда ҳордиқ чиқариши учун имконият яратиб берамиз.

Северодонецк химия комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари, Ленин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Новомосковский химия комбинати коллективини социалистик мусобақага чақирадилар.

Северодонецк химия комбинатининг меҳнаткашлари партиямиз Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини ишонтириб шуни айтадиларки, улар олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажармоқ учун бутун кучларини сарфлайдилар ва минерал ўғит ишлаб чиқарувчи саноат корхоналарининг коллективларини қувватларни муддатидан олдин ўзлаштириш ва қишлоқ хўжалиги учун маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш борасида ўзларидан ўрнак олишга даъват қиладилар.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР ХИМИЯ КОМБИНАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ АКТИВ ЙИҒИЛИШИДА МУҲОКАМА ЭТИЛДИ ВА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ.

ШАРАФЛИ БУРЧИМИЗ

СССРнинг 50 йиллик байрам КПСС XXIV съезди қарорларини и чил амалга ошираётган миллион миллион совет кишиларининг тўйи айланиб кетди. Биз КПСС Марка зий Комитети Бош секретари Л. И Брежневнинг янги зафарларга ру лантирувчи докладини зўр қизиқи билан ўрганмоқдамиз. Доклад таъкидланганидек, «...партиянин қишлоқ хўжалиги моддий-техни базасини мустаҳкамлашга қаратга йўли тўғри йўл эканини ўтган йи жуда яққол тасдиқлади». Совхози миз уруғчиликка ихтисослаштирил ган. Юбилей йилида давлатга кўпла беда уруғи етказиб берилди. Қўл киритган ютуқларимиз катта. Ле кин, эришилган ғалаба билан қано атланиб қолмаймиз. Қишлоқ хўжали маҳсулотлари етиштиришни кўпайти риш учун янги ерни ўзлаштири техникадан самарали фойдалани деҳқончилик маданиятини оширі учун ҳормай-толмай курашаверами Совхозимиз ишчилари ўртоқ Л. И Брежневнинг СССРнинг 50 йилли тўғрисида қилган сермазмун докла дида қўйилган улуғвор вазифалар ни шараф билан бажариш учун бу тун куч, ғайратларини ишга солмоқ далар. Истиқбол уфқлари сари ин тилмоқдалар. Шу кунларда 1973 йи ҳосили учун замин яратиляпти. Н Валиев, Н. Шарипов ўртоқлар бош лиқ бўлим ва бригадаларда қишк дала ишлари намунали ташкил эти ган. Ишчиларимиз беш йилликнин учинчи йилида она-Ватанга ҳар қа чонгидан кўп қишлоқ хўжалик маҳ сулотлари етказиб беришни ўзлари нинг муқаддас бурчи, шон-шараф иши деб биладилар.

И. ХОЛИҚОВ,
Бухоро область, Қизилтепа райо нидаги «Маликчон» совхозинин директори.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

КПСС Марказий Комитетининг Бо секретари ўртоқ Л. И. Брежневнин СССР ташкил этилганлигининг 50 йил лиги муносабати билан КПСС Марка зий Комитети, СССР Олий Совети РСФСР Олий Советининг тантанал қўшма мажлисида сўзлаган тарихи нутқини жон қулоғимиз билан тингла дик. Жаҳондаги энг қудратли, энг жипс, пўлатдан ҳам мустаҳкам б иттифоқ вужудга келгандан буён қи линган оламшумул ишлар, фан, мада ният, қишлоқ хўжалиги, саноат в бошқа жабҳаларда қўлга киритилга беқиёс ютуқларни ифода этувчи ҳа ётбахш факт ва рақамлар диллари хушнуд этди.

Мен пахтакорман. Пахтачилик та раққиёти ҳақидаги рақамларни кўри теримга сиғмай севинаман. Ахир ярим аср мобайнида пахтанинг ялп ҳосили унча-бунча эмас, 120 барава ошади-ю, бу кимни қувонтирмайди Партия ва ҳукуматимизнинг бу со ҳага муттасил эътиборининг самараси бу!

Ана шу тантанали мажлис минба ридан айтилган оромбахш гаплар бизни ҳам янги марраларга даъват этмоқда. Ўтган хўжалик йилида гек таридан 40 центнердан ҳосил етишти рамиз деган сўзимизнинг устидан чиқ қан эдик. Куни кеча бригада аъзола ри билан маслаҳатлашиб бу йил гектаридан 45 центнердан хирмон кўтарамиз деган қарорга келдик. Бу нинг учун ерларни барвақт шудгор лаб қўйганмиз, ўғит чиқариш ҳам ниҳоясига етмоқда. Сўзимизнинг ус тидан чиқишга аминмиз.

Т. НАЗИРОВ,
Фарғона районидаги Карл Маркс номли колхознинг бригада бош лиғи, республика Олий Совети депутати.

ПАРРАНДАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА

ХАЗИНА

ГУЛИСТОН, («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). «Гулистон» паррандачилик совхозининг шуҳрати республикамизга кенг ёйилди. Паррандабоқарлар 1972 юбилей йилида фидокорона меҳнат қилиб, тухум, парранда гўшти тайёрлаш, бошқа хўжаликларга наслли жўжалар етказиб беришда катта зафарларни қўлга киритдилар. Буни қуйидаги рақамлардан кўриш мумкин.

Совхоз юбилей йилида 5 миллион 850 минг дона тухум тайёрлади. Бу давлат планида белгиланганидан 1 миллион 50 минг дона кўп демакдир. Шуниси қувончлики, давлат буюртмаси ҳамма кўрсаткичлари бўйича 20 ноябрдаёқ ортиғи билан бажарилди.

Халқимизнинг тансиқ таомларга бўлган талаби тобора ошиб бормоқда. Бу талабни тўлароқ қондиришда парранда гўшти ҳал қилувчи роль ўйнайди. Совхоз коллективи шуни ҳисобга олиб, умумовқатланиш корхоналарига 1975 центнер юқори сорт товуқ ва ўрдак гўшти етказиб берди, бу соҳа бўйича белгиланган топшириқни ошириб адо этди. Шуниси қувончлики, умумовқатланиш корхоналарига топширилган парранда гўштининг ҳаммаси юқори сортга қабул қилинди. Бундан истеъмолчилар мамнун бўлгани каби, хўжалик ҳам катта иқтисодий фойда кўрди.

Товуқлар маҳсулдорлигини ошириш коллективнинг диққат марказида бўлаётир. Шу мақсадда хилма-хил омухта емдон тайёрланмоқда. Мутахассислар фан-техника ютуқлари, илғор тажрибаларни дадиллик билан ҳаётга татбиқ этмоқдалар, оғир меҳнат талаб қиладиган ишлар тобора кўпроқ машиналаштирилмоқда. Янги товуқхоналар қурилиб замонавий механизмлар ва агрегатлар ўрнатилди. Буларнинг ҳаммаси паррандалар маҳсулдорлигини оширишда ҳал қилувчи роль ўйнаётир. Ўтган йили совхоз бўйича ҳар бош товуқдан 180 тадан тухум олинди. Ёки тухум сони аввалги йилдагига нисбатан 13 та кўпайтирилди.

Ленин ордени кавалери Варвара Тазова товуқларни зоотехника қоидалари асосида парваришлаб, кўп тухум олиш ва гўшт етиштиришда ўзига хос рекорд қўйди. У ўтган йили ўз боқимидаги товуқларнинг ҳар бошидан 230 тадан ошириб тухум олди. Товуқбоқар П. Кичтураева ҳам ана шундай юксак кўрсаткичга эришди.

Паррандабоқарларнинг наслли жўжалар етиштириш ва бошқа хўжаликларга етказиб беришдаги иш тажрибалари диққатга сазовордир. 1972 йилнинг бу соҳа бўйича белгиланган топшириғи 123 процент адо этилди. Сирдарё областининг кўпчилик колхоз ва совхозлари «гулистон»ликлардан олган жўжалар ҳисобига паррандачиликни ривожлантирмоқда.

Совхозда чорвачиликнинг бошқа тармоқлари ҳам тез тараққий эттирилмоқда, хусусан сут тайёрлашни кўпайтиришда улкан муваффақиятлар қўлга киритиляпти. Сут-товар фермасининг ходимлари ўтган йили халқ истеъмолига ишлаб чиқариш планида белгиланган 1900 центнер ўрнига 2300 центнер серкаймоқ сут жўнатдилар.

Шу кунларда совхознинг паррандачилик, сут-товар фермаларида бунёдкорлик меҳнати мавж урмоқда. Фидокор ишчилар, мутахассислар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини уюштириш ҳақидаги қарорига жавобан маҳсулот етиштиришни кўпайтириш тадбирларини амалга оширмоқдалар.

Ю. ЗИЁДОВ.

СЎНГГИ СОАТДА

ТЎҒРИ ХУЛОСА

ВАШИНГТОН, 3 январь. (ТАСС). АҚШ конгрессининг сессиясини очиш арафасида сенат ташқи ишлар комиссиясининг фавқулодда мажлиси бўлиб ўтди. Агар ҳукумат урушни яқин фурсат ичида тугатмаса, деди сенат комиссиясининг раиси У. Фулбрайт, сенаторлар Вьетнамдаги урушга бундан буён маблағ ажратишни тақиқлаш тўғрисидаги қонун лойиҳасини муҳокама қилишга киришмоқчилар. Фулбрайтнинг айтишига қараганда, мажлис давомида сенаторлар «амалий иш қилиш пайти келди», деган хулосага келганлар. Улар Вьетнам Демократик Республикасини Америка бомбардимон қилаётганлигидан ниҳоят даражада ҳаяжонга тушдилар ва агрессив ҳаракатлар бутун дунёда АҚШнинг обрўйига анча путур етказди, деб ҳисобламоқдалар.

ВЬЕТНАМ БИЛАН БИРДАМЛИК

ПАРИЖ, 3 январь. (ТАСС). Франциянинг энг катта касаба союз ташкилотлари—Умум меҳнат конфедерацияси Франция меҳнаткашлар демократик конфедерацияси ва миллий маориф ходимлари федерацияси мамлакат меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни АҚШ агрессорларига қарши курашда ўз эркинлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилаётган қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамликни тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлашга даъват этдилар.

«Юманите» газетасида эълон қилинган қўшма баёнотда мамлакатнинг асосий касаба союз марказлари, Вьетнам ватанпарварларининг қаҳрамонлиги, уларнинг АҚШ агрессиясига етказган талафотлари, шунингдек халқаро жамоатчилик қатъият билан норозилик билдираётганлиги Оқ уй маъмуриятини Ханой Хайфон ва Вьетнамдаги бошқа шаҳарларни ваҳшиёна бомбардимон қилишни тўхтатишга мажбур этганлиги кўрсатиб ўтилди.

КОНКУРС ЯКУНЛАНДИ

ГАВАНА. 3 январь (ТАСС). Бу ерда Куба ёзувчилар союзи ва санъат ходимлари союзи ўтказган 1972 йилги миллий адабиёт конкурсининг натижалари эълон қилинди. Поэзия, проза, драматургия ва адабий ижодиётнинг бошқа соҳаларидаги энг яхши ишлар фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди.

Партия турмуши: ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик

МУҲИМ ДАВР

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик поёнига етяпти. Бу муҳим ташкилий-сиёсий ишнинг бошланишига оз вақт қолди. Оржоникидзе район партия комитети ҳужжатларни алмаштириш билан боғлиқ барча ташкилий-сиёсий ишлардан коммунистларнинг активлигини, ташаббуси ва интизомини янада ошириш, уларнинг авангардлик ролини кучайтириш учун кенг фойдаланмоқда. Бу муҳим ташкилий-сиёсий тадбир партия ички ҳаётини янада активлаштириш, партия раҳбарлиги методларини такомиллаштириш, омма ўртасида ғоявий-тарбиявий ва ташкилотчилик ишлари даражасини юксалтиришда катта роль ўйнамоқда.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган вазифалар район партия комитети пленумида, бошланғич ташкилотларда бўлиб ўтган партия йиғилишларида атрофлича муҳокама қилинди. Партия йиғилишлари сиёсий активлик ва ишчанлик вазиятида ўтди. Уларда 638 коммунист сўзга чиқиб, ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар, таклифларини айтдилар. Йиғилишларда партия ташкилотларининг фаолиятини янада кучайтириш, коммунистларнинг авангардлик ролини ва масъулиятини, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда уларнинг ролини ошириш вазифаларига эътибор кучайтирилди. Ҳар бир партия ташкилотида партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Ҳозир ана шу тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Райкомда бошланғич ташкилот секретарларининг махсус семинари бўлиб ўтди. Семинарда КПСС Марказий Комитетининг партия ҳужжатларини алмаштириш юзасидан қўлланмаси чуқур ўрганилди.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга ташкилий-техникавий тайёргарликнинг ҳам аҳамияти ниҳоятда катта. Тайёргарлик қанчалик яхши кўрилган бўлса, алмаштириш иши шунчалик муваффақиятли ўтади. Биз коммунистлар сонини, шунингдек ҳар бир партия ташкилотининг ўзига хос шароитлари ва фаолият характерини назарда тутиб, ташкилий-техникавий тадбирларнинг аниқ графигини тузиб чиқдик. Коммунистларнинг учётида, партия хўжалигида тегишли тартиб ўрнатилди. Шу мақсадда 3742 коммунист райкомга чақирилиб, уларнинг учёт карточкаларига аниқлик киритилди. Ҳужжатларни солиштириш пайтида 862 коммунистнинг учёт карточкаларига хизмат вазифаси, ҳарбий унвони, маълумоти ҳақидаги ўзгаришлар ёзиб қўйилди. Учёт карточкаларини солиштириб кўриш учун коммунистларни райкомга қатъий график асосида таклиф қилдик. Етти нафар махсус қайд қилувчи кишилар бу ишга жалб қилинди.

Ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарлик ва уни ўтказиш чоғида ташкилий-сиёсий ва тарбиявий ишнинг хилма-хил воситалари, форма ва методларидан кенг фойдаланамиз. Бошланғич партия ташкилотларида ҳамда райкомда коммунистлар билан якка тартибда ўтаётган суҳбатлар айниқса самарали тарбия воситаси бўляпти. Холисона ва сидқидилдан ўтаётган бундай суҳбатлар коммунистларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий активлигини ўстиришга, масъулиятини ва интизомини оширишга ёрдам бермоқда. А. Подопригара секретарлик қилаётган 2- Яланғоч ғишт заводлари бошқармаси партия ташкилотида бу иш, айниқса ижобий самара берди. 52 коммунист билан бўлган суҳбатлар чоғида ҳар бир коммунистнинг ишлаб чиқаришдаги вазифаларига, партия топшириқларига қандай муносабатда бўлаётгани, коммунист ўзининг ғоявий-сиёсий ва профессионал билим даражасини оширaётгани, иш ўрнида, жамоатчилик ўртасида ва оиласида ўзини қандай тутаётгани ҳақида тўла маълумот олинди. Шунингдек, 216 коммунистни ўз сафида бирлаштирган «Қизил Ўзбекистон» колхози, 89 коммунист зўр фидокорлик кўрсатиб ишлаётган «Химик» совхози партия ташкилотларида ҳам бу иш айниқса муҳим ташкилий-сиёсий тадбир сифатида ўтди. Суҳбат чоғида ҳар бир коммунистга эътибор билан, холис туриб якка-якка ёндошилди. Баъзи партия аъзоларининг ишидаги ва ҳулқидаги камчиликларни келтириб чиқарувчи сабаблар муфассал таҳлил қилинди, уларнинг пассивлиги қай даражада коммунистларнинг ўзига, қай даражада партия ташкилотига ва унинг фаолият даражасига боғлиқ эканлиги аниқланди ва шуни назарда тутиб зарур чоралар кўрилди.

Район партия комитети бюро аъзолари ўтказган суҳбатлар ҳам кўпгина ижобий натижалар берди. Ана шундай суҳбатлар пайтида баъзи коммунистлар партия ташкилоти фаолиятини янада яхшилаш тўғрисида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Менда айниқса ТошГРЭСда ишлаётган коммунист Василий Копитин билан бўлган суҳбат чуқур таассурот қолдирди. В. Копитин ўн йил аввал учёт карточкасига ёзиш шарти билан виговор олган эди. Вақт ўтгач бу жазо унутиб юборилган. В. Копитин ва у ишлаётган цех партия ташкилоти бу жазо ҳақида сира ҳам эсламаганлар. Бундай эътиборсизлик сабабли орадан ўн йил ўтгач, В. Копитин райкомга суҳбатга келишга мажбур бўлди. Суҳбат пайтида у цех партия ташкилотида коммунистлар билан ишлашда изчиллик етишмаётгани, кўпгина коммунистлар доимий партия топшириқларига эга эмаслиги ҳақида сўзлади. Район партия комитети коммунистнинг ана шу мулоҳазалари асосида цех партия ташкилоти фаолиятини атрофлича ўрганиб чиқди ва бу ташкилот ишининг яхшиланишига яқиндан ёрдам берди. В. Копитин эса ҳозир ўз цехида агитатор бўлиб ишлаяпти. Коммунистлар йиғилишида унга берилган жазо олиб ташланди.

3-кўчма механизациялашган колоннада ишловчи коммунист Жўра Эргашев суҳбат пайтида бошланғич партия ташкилоти фаолияти ҳақида ўзининг танқидий фикрларини билдирди. Эртаси куни биз бошланғич партия ташкилоти секретари Ҳасан Худойбердиевни райкомга чақириб суҳбатлашдик ва коммунист Ж. Эргашевнинг тўғри гапирганлигига ишонч ҳосил қилдик. Ўзаро суҳбатдан сўнг Х. Худойбердиев бошланғич ташкилот фаолиятини яхшилашга эришди. Ҳозир бу ерда меҳнат интизоми яхшиланди, коммунистларнинг активлиги кучайди. Коммунист Раҳим Ортиқов билан бўлган суҳбатдан сўнг Киров номли колхознинг 15-бригадаси партия ташкилотида ҳам ўзаро талабчанлик, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид вазияти вужудга келди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотларида коммунистлар билан якка тартибда, холисона ва сидқидилдан бўладиган бундай суҳбатлар ҳужжатларни алмаштириш даврида ҳам ўтказилаверади.

Партия ҳужжатларини алмаштириш даврида район партия комитети ташкилий-сиёсий ишларнинг асосий штабига айланади. Чунки бу ерда коммунистлар доимий партия учётида турадилар ва КПСС аъзоларининг партия билетлари шу ерда қатъиян якка-якка тартибда алмаштирилади. Райком ҳужжатларни алмаштириш даврида хоналарни ана шу муҳим ишга мослаб жойлаштиради. Ҳужжат алмаштириш учун келган коммунистлар махсус жиҳозланган дам олиш хоналарида бўладилар. Бошланғич ёки цех партия ташкилоти секретари коммунистларнинг рўйхатини партия учёти секторига топширгач, қўшни хонада партия билетлари учёт карточкалари билан солиштирилади ҳамда эски учёт карточкаларида ёзилган маълумотларнинг тўғрилиги яна бир марта аниқланади. Учёт карточкалари текширилган коммунистлар бошқа хонада район партия комитети секретарлари билан суҳбатда бўладилар. Ана шу суҳбат пайтида коммунистга янги партия билети бериладиган кун ва соат белгилаб олинади. Партия ҳужжатларини алмаштиришга руҳсат олган коммунистларнинг учёт карточкалари партия учёти секторига қайтарилиб бу ерда янги партия ҳужжатлари комплекти билан регистраторлар хонасига узатилади. Янги партия ҳужжатлари билан коммунистларни таништириш, уларга ва шунингдек, махсус китобга имзо қўйдириш партия учёти секторида амалга оширилади. Коммунистларга янги партия ҳужжатлари мажлислар залида ёки район партия комитети секретарлари хонасида топширилади.

Район партия комитети бу ишлар амалга ошириладиган хоналарнинг схемасини кўплаб нашр эттирди ва уларни бошланғич партия ташкилотларига тарқатди. Партия ҳужжатларини алмаштириш район партия комитети ва бошланғич ташкилотлар фаолиятида, барча коммунистлар ҳаётида унутилмас воқеа бўлиб қолади.

Райондаги ишлаб чиқариш корхоналари, қурилиш ташкилотлари, колхоз ва совхозлар тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини муваффақиятли адо этдилар. Ишлаб чиқариш корхоналарида пландан ташқари 1 миллион 300 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Қурилиш ташкилотлари 2,5 миллион сўмлик пудрат ишларини ўзлаштиришга киришдилар. Айниқса давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш юзасидан эришилган муваффақиятлар ибратлидир. Сабзавот, полиз маҳсулотлари, гўшт, сут, жун, тухум сотиш топшириқлари муддатидан илгари уддаланди. Шуниси қувончлики, коммунистлар ҳар ишда ўз касбдошларига етакчилик қилмоқдалар, уларни янги муваффақиятлар сари илҳомлантирмоқдалар.

Г. ЗАЙЦЕВ,
Оржоникидзе район партия комитетининг иккинчи секретари.

ИРРИГАЦИЯ ҚУРИЛИШЛАРИДА

БУНЁДКОРЛАР

«Туямўйингидрострой» нинг учинчи қурилиш-монтаж бошқармасида Қадам Ражабов бошлиқ комплекс бригаданинг олдига тушадиган коллектив йўқ, деса бўлади. Бу бригаданинг шон-шуҳрати анча вақтдан бери улкан қурилишда гапириладиган бўлиб қолди. Ҳозир ана шу бригада гидроузелни тезроқ ишга тушириш учун қурувчилар коллективи билан бир жон бир тан бўлиб шижоат ва ғайрат билан ишламоқда. Бригадада кундалик ва ойлик топшириқлар ҳар доим ошириб адо этилмоқда.

— Бригадамиздаги ҳамма йигитлар аҳил, — дейди Қ. Ражабов, — бир ёқадан бош чиқариб ишлаймиз. Бизда берилган топшириқни ошириб бажариш қонун бўлиб қолган. Чунки бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Фақат сидқидилдан ишланса ва иш вақтидан унумли фойдаланилса бас.

Улкан қурилишда Қадам Ражабов бригадаси сингари абжир коллективлар, ўз ишининг билимдон кишилари кўплаб топилади. Уларнинг азми ва шижоати билан бўлажак улкан гидроузелда шу пайтгача қанчадан-қанча ишлар адо этилди. Чунончи, Туямўйин гидроузели котлованидан 3,5 миллион кубометрдан ортиқ тупроқ қазиб олинди. Бу озмунча иш эмас албатта. Шунингдек гидроузелнинг саноат базасида улкан бетон заводи қурилиши поёнига етказилмоқда. Бу корхона ишга туширилгач бир кеча-кундузда 400 куб метр бетон ишлаб бера оладиган бўлади.

Туямўйин гидросозлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини меҳнатда улкан ютуқлар билан нишонладилар. Улар олтин юбилейгача котлован остини бетон ётқизишга тайёрлаш ишини асосан тугалладилар.

Янги, 1973 йилда гидроузелда ишлар яна қизғин тус олиб кетди. Қурувчилар ва монтажчилар қишнинг айни изғирин кунларида ҳам суръатни сира бўшаштирмай мўлжалдаги ишни тезкорлик билан бажармоқдалар.

Суратда: гидроузелда бунёд этилаётган бетон заводи тасвир этилган.

Қ. Отаев фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

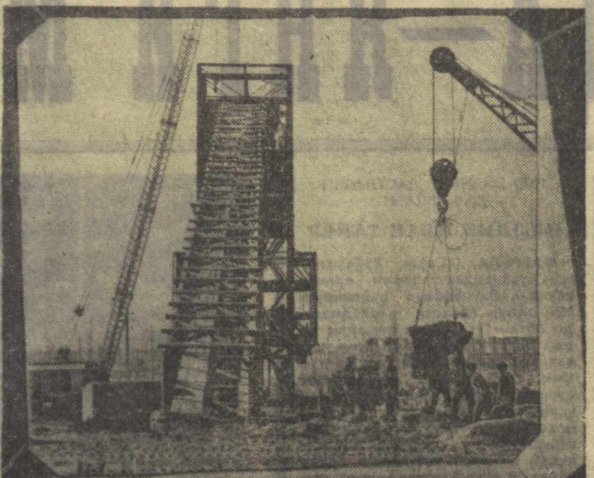

МАЗМУНЛИ СУҲБАТЛАР

ЯНГИҚИШЛОҚ, (Сирдарё области). Қизилқум яйловларидаги чўпонлар ҳузурига Фориш районининг агитбригадаси келди. Агитбригада аъзолари Совет Иттифоқи ташкил этилганлигининг эллик йиллигига бағишланган суҳбатлар ўтказишди.

Суҳбат чоғида Қизилқум яйловларида ўттиз йилдан бери қўй боқаётган Ильич номли совхознинг катта чўпони Жониқул Бобомуродов сўз олди.

— Леонид Ильич Брежневнинг докладини, — деди Ж. Бобомуродов, — радио орқали эшитдик. Мени ва дўстларимни мамлакатимизнинг оддий меҳнаткашларига қарата айтилган сўзлар ғоят тўлқинлантирди. Мен чорва қишловини нобудгарчиликсиз ўтказиш, ҳар бир совлиқдан иккитадан эгиз қўзи олиш ва шу билан бирга қўйларни кўпайтириш юзасидан олган шахсий беш йиллик топшириғимни уч йилда бажариш учун қўлимдан келган ҳамма ишни қиламан.

«Омонгелди», «Чимқўрғон», «Арнасой» совхозларида ва райондаги бошқа хўжаликларда бўлиб ўтган агитаторларнинг суҳбатлари қизиқарли ўтди. Чорвадорлар ўз нутқларида янада яхшироқ, янада унумлироқ меҳнат қилишга бўлган аҳдларини якдил айтдилар.

(ЎзТАГ).

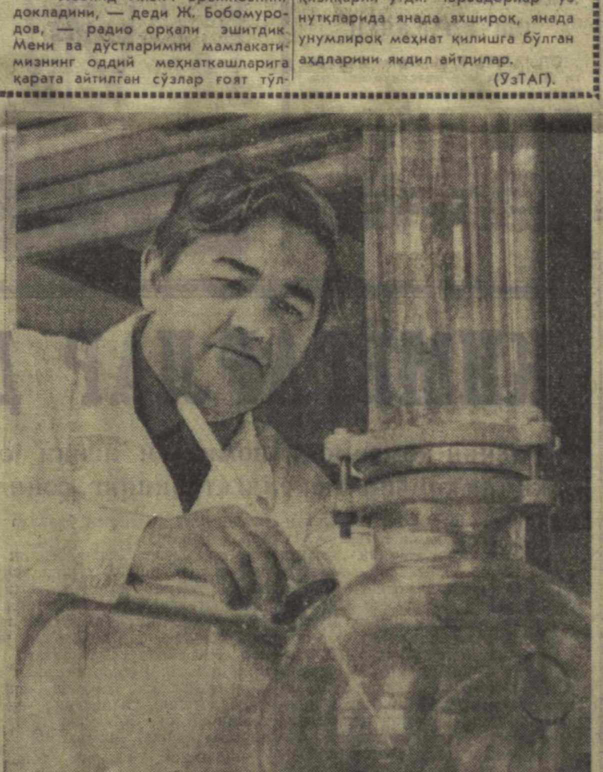

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар моддаси химияси илмий-тадқиқот институти тажриба-технология лабораториясида медицина ва қишлоқ хўжалиги препаратлари олиш технологияси ишлаб чиқилмоқда. Суратда: техника фанлари доктори Т. Шокиров иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

ЯНГИЛИКНИ ШАРҲЛАЙМИЗ

АВТОМОБИЛЧИЛАРНИНГ БУГУНГИ «АЛИФБЕ»СИ

1973 йил 1 январдан бошлаб мамлакатимизда йўл ҳаракатининг янги қоидаси жорий қилинди. «Совет Ўзбекистони» мухбири Ўзбекистон Давлат автоинспекцияси бошқармасининг бошлиғи, милиция полковниги ўртоқ Аҳмаджон Ҳошимовга ана шу хусусда саволлар билан мурожаат қилди.

— Йўл ҳаракати қоидаларининг ўзгаришига сабаб нима!

— Янги йўл қоидаларига асосан 1968 йил Вена шаҳрида имзоланган йўл ҳаракати, йўл белгилари, сигналлари ҳақидаги халқаро конвенция негиз бўлди.

Мамлакатимизда автомобиль парки кун сайин кенгайиб бормоқда. 1975 йилда 2 миллиондан ортиқ автомобиль ишлаб чиқарилади. Шу жумладан, юк машиналари 1,5 марта, енгил машиналар тўрт марта кўпаяди.

Транспорт оқимини аниқ тартибга солиш, автомобиль ҳалокатлари юз беришининг олдини олиш, магистрал йўлларда автомобиль қатновини яхшилаш мақсадида янги қоидалар амалга оширилмоқда.

— Янги йўл ҳаракати қоидаси шу вақтгача амал қилиб келинаётган қоидалардан қандай фарқ қилади!

— Янги қоида ўтган йилларда қўлланиб келинаётган қоидадан кўп томонлама фарқ қилади. Айниқса, йўл белгиларида ўзгариш кўп. Серҳаракат шаҳар йўллари чорраҳаларидаги светофорлар ифодаси эндиликда бошқачароқ бўлади. Масалан, йўл очиқ эканлигини белгиловчи кўк чироқ ёниши билан қизил чироққа қўшимча сариқ чироқ ёниб туради. Бу вақтда чорраҳага яқинлашаётган шофернинг тормоз қилиши шарт эмас, чунки бир вақтда ёниб турган қизил ва сариқ чироқ машина ҳайдовчига ҳозир йўл очилишини билдиради.

Яна бир мисол. Ҳаммага маълумки, шанба куни шаҳардан кетаётган машиналар сони одатдагидан кўп бўлади. Якшанба куни эса кечқурун шаҳарга келаётган машиналар кўпайиб кетади. Янги қоидада бу ҳол ҳисобга олинган. Агар магистрал уч қатор машина юришга мўлжалланган бўлса, шанба куни шаҳардан кетаётган ва дам олиш куни шаҳарга келаётган машиналар шу қаторларнинг иккитаси бўйлаб ҳаракат қилади. Машиналарнинг бу ҳаракатини махсус светофорлар бошқаради.

Йўл белгиларининг умумий сони 78 дан 126 тагача кўпаяди. Янги система бу белгиларга жуда хушёрлик билан амал қилиш, шоферларга маршрут кўрсатиш ва хавф-хатардан сақлашда катта омил бўлиб қолади.

Янги қоидада йўл белгиларининг ҳажми анча катталаштирилган. Доира шаклидаги йўл белгисининг диаметри 550 миллиметр эди. Бу белгининг диаметри энди 700 миллиметрга етади. Ёки уч бурчак белгиси 350 миллиметрни ташкил қилади. Айрим вақтларда бу белгиларнинг диаметри 1200 миллиметр: уч бурчак белги эса 1500 миллиметргача боради. Албатта, бундай катта ҳажмдаги белгиларни машина бошқарувчилар яхши ўқий олади ва аниқ кўриш имкониятига эга бўладилар. Шунингдек, кўрсатгич белгилари ҳам катт. қилиб ишланган. Яшил рангли доира шаклидаги белгидаги рақам автомобилларнинг қандай тезликда юришини кўрсатади.

Янги йўл ҳаракати қоидасига «Соҳилга борадиган йўл», «Шағал тўкиладиган жой» деган бир қанча белгилар ҳам киритилган. Бу йўл белгиларига яна «Катта йўлга чиқиш», «Белги ҳаракати шу томонда», «Ҳаракат йўналиши» деган қўшимча ёзувлар ҳам бор. Қоидада машина ҳалокатга учраганда қўлланиладиган махсус белгини ҳам кўрасиз. Янги йўл ҳаракати қоидасидаги айрим ўзгаришлар мана шу кабилардан иборат.

— Янги қоидаларни ўрганиш қандай ташкил қилинади!

— Министрликлар, муассаса, автомобиль хўжаликлари, автомотоклуб ва автомобиль мактабларига 1973 йилгача ўз ихтиёрларидаги шоферларни ўқитиш ва уларга янги қоидани ўргатиш тавсия қилинди. Ҳозир республикамизнинг Автомобиль транспорти министрлиги, Қурилиш министрлиги, «Главташкентстрой» ва бошқа бир қанча ташкилотларида машғулотлар давом этяпти.

— Ҳаваскор шоферлар, шахсий машинаси бор кишиларнинг ўқиши ҳақида гапириб берсангиз.

— Шахсий машинаси борлар, ҳаваскор шоферлар янги йўл ҳаракати қоидасини мустақил ўрганадилар. Мустақил ўрганиш жараёнида тушунмовчиликлар бўлиб қолса, улар ДОСААФ ташкилотлари, автомотоклуб ва автомобиль мактаблари ҳузуридаги курсларга бориб консультация олиш ҳуқуқига эгадирлар.

— Имтиҳонлар қандай қабул қилинади!

— Республика давлат автоинспекцияси маълум ташкилотда ишлаб турган шофердардан имтиҳон олишни министрликлар, муассасалар, умуман автомобиль хўжаликлари зиммасига юклади. Давлат автоинспекцияси йўл ҳаракати қоидасини қўпол бузган кишилардан қайта имтиҳон олади.

— Шу кеча-кундузда автомобиль бошқарувчилар янги йўл ҳаракати қоидасини тезроқ ўрганиш иштиёқида. Лекин шу вақтгача қўлланма йўқ-ку!!

— Иттифоқимиздаги каби республикамиз министрликларида, автомобиль хўжаликларида, автомотоклуб ва автомобиль мактабларида ҳам янги йўл қоидаси кенг муҳокама қилинди. Тортишувлар, қизғин мулоҳазалардан кейин қимматли фикр ва таклифлар эътиборга олинди. Шу тариқа Иттифоқимиз бўйича қўлланиладиган янги йўл ҳаракати қоидасига эга бўлдик.

Эндиликда янги йўл ҳаракати қоидаси ўзбек ва рус тилларида китобча ҳолида чоп қилинди. Ҳар икки тилда нашр қилинган 200 минг нусхали янги йўл ҳаракати «Алифбе»си шу ойнинг охирларида республикамиз китоб магазинларида ва киоскаларида сотила бошланади.

Р. ИСҲОҚОВ.

БОШ ИНЖЕНЕР

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЖОНКУЯРЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

Улуғ Ватан уруши давом этаётган кунлар эди. Россия ва Украинадан муҳим корхоналар шошилинч суръатда Тошкентга кўчирила бошланди. Ҳамма она-юрт ҳимоясига отланган. Ишчи кучи етмагандан баъзи корхоналар вақтинча тўхтаб ҳам қолди. Фронт линияларида, фронт орқасида ҳаёт-мамот учун кураш борарди. Пахтачиликни механизациялашга ихтисослашаётган «Ташсельмаш» заводида ҳам аҳвол оғир эди. Партия ва ҳукумат томонидан заводни вақтинча ҳарбийлаштириш, фронт учун зарур ўқ-дорилар ишлаб чиқаришга мослаштириш вазифаси қўйилди.

Корхонани қайта қуриш, ишдан чиққан линияларни изга солиш, цех ва участкаларни ишчи-кадрлар билан тўлдириш, фронтга зудлик билан ўқ-дори етказиб бериш керак эди. Очиқ чеҳра, вазмин табиатли Григорий Иванович Волков ана шундай оғир пайтда «Ташсельмаш»га бош инженер этиб тайинланди. Иш соати тугаб, барча хизматчилар уй-уйларига тарқалишарди, аммо Григорий буни хаёлига ҳам келтирмасди. У гоҳ цехга, гоҳ участкага ўтар, оқсаб қолаётган жойларга бориб ёрдамлашар, ишчиларга далда берарди. Серғайрат, ташаббускор ишчилар энг кўпи билан икки сменалаб ишласа, Григорий Волков уч сменалаб заводда қолиб кетарди.

Бир куни эрталаб муҳим иш билан бош инженер ҳузурига кирмоқчи бўлдим. Секретарь қиз қўллари билан «тўхтанг» деган ишора қилди. Сабабини сўрадим. У паст овоз билан:

— Григорий Иванович ухлаяптилар, — деди. Ҳайрон бўлдим. «Ҳамма фронт ташвишида юрса-ю, бош инженеримиз иш соатида кабинетига кириб олиб ухласа. Бу қандай гап бўлди» деб дилимдан ўтказдим. Секин эшикни очиб ичкари кирдим. Қайси кўз билан кўрайки, Григорий бир аҳволда бошини стол ойнасига қўйганча ухлаб ётарди. Лабида ёқилмаган сигарет, бир қўлида гугурт қутиси, иккинчи қўлида гугурт донаси... Сигаретини тутатмоқчи бўлибди-ю, лекин улгуролмай уйқу ғолиб келган. Ишим зарурлиги учун уни уйғотишга мажбур бўлдим. Кейин билсак, у туни билан заводда қолиб ишлаган экан.

...Ким ўйлабди, ёшлигида ота-онадан етим қолиб, болалар уйида тарбияланган, қариндошларидан ажралган бу етим йигитчани вақти келиб шундай катта заводда бош инженер бўлади деб. Ҳа, Григорий турмушнинг аччиқ-чучугини татиб, ўз бахтини ўзи яратган инсон эди. Уттизинчи йиллар арафасида у мактабни аъло баҳолар билан тугатиб, Ўрта Осиё механизациялаштириш институтига кириб ўқиди. Шу билан бир қаторда «Наркомзем»нинг машиналарни синаб кўриш бўйича Ўрта Осиё станциясида дастлаб тракторчи, механик, ундан кейин кичик илмий ходим бўлиб ишлади. Инженер-механиклик даражасини эгаллагач, Тошкентдаги Ўрта Осиё механизациялаш институтининг, сўнг Москва қишлоқ хўжалигини электрлаштириш институтининг аспирантурасида малакасини оширди. Москвадан қайтиб келгач «Ташсельмаш» заводига конструктор этиб тайинлашди. Лекин, Григорий бирдан юқори лавозимда ишлашни истамай, ишлаб чиқаришга ўтказишларини илтимос қилди. Шундай қилиб, у аввал мастер, кейин цех бошлиғи, техника контроли бўлими, планлаштириш ва ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи вазифаларида ишлади. Тадбиркор ва серғайрат йигит кўп ўтмай завод ишлаб чиқариш мудири бўлиб кўтарилди.

1931—1933 йилларда «Ташсельмаш» заводи реконструкция қилиниб, анча кенгайтирилди. Чигит экиш агрегатлари, культиваторлар, чизеллар, ўғитлагич машиналар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Ўшанда заводни ишчилар «универмаш» деб аташарди. Бу гапда жон бор эди. Чунки, 80 номдан зиёд турли хил механизмлар ишлаб чиқариларди. Корхонада янги қувватлар ишга туширилди. Пўлат қуйиш цехи қурилди, механизмларни йиғиш, бўяш, комплектлаштириш ва жойлаштириш ишлари потоклаштирилди. Бу тадбирларнинг амалга оширилишида Григорий Иванович ҳам кўпчилик қатори жон куйдириб меҳнат қилди.

1935 йилда «Ташсельмаш» заводининг бир группа инженер-мутахассислари пахтачилик ва пахта тозалаш машиналарини ишлаб чиқариш бўйича тажриба орттириш учун Америка Қўшма Штатларига йўл олишди. Улар орасида ёш мутахассис Г. И. Волков ҳам бор эди. Уруш бошланган йилнинг дастлабки ойларида Григорий Иванович «Ташсельмаш»га бош инженер этиб тайинланди. Ўз касбини, меҳнатни, ижодкорликни жон-дилидан севган коммунист уруш йилларида зўр жасорат ва матонат кўрсатиб тер тўкди. Завод қисқа вақт ичида қайта созланди. Ҳарбий буюмлар ишлаб чиқаришга ўтди. Уруш давом этаётган бир пайтда унга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлимларидан бирини бошқариш вазифаси топширилди. Уруш тугагач, кўчириб келтирилган корхоналарни Ғарбдаги тинч районлар томон реэвакуация қилишга раҳбарлик қилди.

Тинч қурилиш йиллари бошланди. Ўзбекистон олдида мамлакатимиз куч-қудратини ошириш учун катта роль ўйновчи пахта етиштиришни кўпайтиришдек масъулиятли вазифа турарди. Бунинг учун пахтачиликни механизациялаштириш керак эди. Шу мақсадда республикамиз ҳукумати қарори билан конструкторлик бюроси, ишлаб чиқариш устахонаси ва дала-тажриба базаси ташкил этилди. Г. И. Волков конструкторлик бюросининг бош конструктори этиб қўйилди. Ўшанда таниқли конструктор-машинасоз Л. М. Розенблюм ҳам шу бюрода ишларди.

Элликинчи йиллар арафасида конструкторлик бюросида қувончли янгилик юз берди. Илгарига қараганда бир мунча мукаммал, механик-ҳайдовчилар учун анча қулай шароитлар яратилган, бошқариш осон «СХМ-48» деб аталган янги пахта териш машинаси дунёга келди. «Ташсельмаш» бу машинани кўплаб ишлаб чиқаришга киришди. Терим мавсумида «СХМ-48»лар яхши иш берди. Теримга унум киритди. Бюро пахтакор деҳқонлардан юзлаб миннатдорчилик хатлари олди. Партия ва ҳукуматимиз конструкторларнинг бу юксак ижодий меҳнатини муносиб тақдирлади. Г. И. Волков ва Л. М. Розенблюм ўртоқлар биринчи даражали давлат мукофотини олишга муяссар бўлишди. Кейинчалик ана шу «СХМ-48» машинаси ҳозирги донғи оламга кетган «зангори кема»ларимизнинг яратилишида катта роль ўйнади.

Г. И. Волков шундан кейин Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари бўлиб ишлаган пайтларида ҳам доимо пахта териш машиналари бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси конструкторлари билан ҳамкорлик қилиб турди. Қўлидан келган ёрдамни, билимини, ғайратини аямади. Конструкторлар, инженер-техниклар, ишчилар, пахтакорлар Григорий Ивановични жуда севар ва ҳурмат қилар эдилар. У билан бирга «Ташсельмаш»да, конструкторлик бюросида бирга ишлаган В. Константополь (ҳозир «Ташсельмаш» бош технологи), М. Зубович (заводнинг собиқ бош металлурги, ҳозир пенсионер), А. Муравьёв (заводнинг бош конструктори), М. Марков (конструкторлик бюросининг бўлим бошлиғи) ўртоқлар Григорий Иванович ҳақида завқ ва шавқ билан гапириб беришади. Г. Волковнинг таълимини олган, у вояга етказган конструкторлар ҳамиша ўз устозларидек бўлишга, тинимсиз ишлашга, ижод этишга ҳаракат қилишади.

«Зангори кема» ижодкорларидан бири — ҳамшаҳримиз Григорий Иванович Волковни республикамиз деҳқонлари ҳам зўр ҳурмат ва эҳтиром билан қадрлайдилар. Мирзачўлда янги ташкил этилган совхозларнинг бири Волков номи билан аталаётганлиги бунинг ёрқин ифодасидир.

Л. БЕНКЕНШТАТ,
Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг меҳнат ва маош бўлими старший инженери.

Замонамиз қаҳрамонлари

ЮЛДУЗ ЙЎЛИ

Юксак парвоз қилиб юлдузга ета олганлар орасида Уғилжон ҳам бор. Ҳа, Хоразмнинг оловқалб қизи ҳиммат кўрсатди, унинг кўкси узра юлдуз қўнди. Бу шарафга у ҳалол меҳнати, жасорати туфайли сазовор бўлди.

Гап — Олтин юлдуз ҳақида боряпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига мушарраф бўлганлиги билан Уғилжонни ҳамкасблари, дўстлари ва барча ҳамқишлоқлари чин қалбларидан муборакбод қилишяпти. у билан ҳақли равишда фахрланмоқдалар.

Дарҳақиқат, қаҳрамоннинг юлдузгача босиб ўтган йўли — фидокорона меҳнат, ҳақиқий мардлик, шижоат йўлидир. Шон-шуҳрат ва обрўнинг ўзи келмади. Меҳнатда чинакам ғайрат, жонбозлик кўрсатишга, юз берган қийинчиликларни сабот билан енгишга, довонлардан мардона ошишга тўғри келди. Халқимиз: «Дарё сувини баҳор тоширар, одам қадрини меҳнат оширар» деб бежиз айтмаган-да.

Уғилжон қишлоқ мактабини тамомлаб, колхозда ишлаш учун енг шимарди, қайноқ меҳнат оғуши уни ўз қучоғига олди. Қалби «оқ олтин» ишқида ёниб, пахтазорда тер тўка бошлади. Мавсумда тонналаб пахта териб, дугоналарига ўрнак бўлди.

Ўтюрак ўзбек қизи, донгдор механизатор Турсуной Охуновананинг ватанпарварлик ташаббусига Хоразмда биринчи бўлиб «лаббай» деганларнинг бири Уғилжон эди. У 1961 йилда Хива шаҳридаги механизация мактабини тамомлаб, пахта териш машинасини бошқаришни мукаммал ўрганиб олди. Шу йили машина бункеридан 110 тонна дурдона тўкди. Йилдан-йилга тонналарга тонналар қўшила борди. 1963 йилда унинг хирмонга қўшган ҳиссаси 200 тоннага етди. 1963 йилда Уғилжоннинг ҳаётида энг қувончли воқеа юз берди: у Ленин партияси сафига қабул қилинди. 1964 йилнинг ноябрида эса Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор фахрий унвонига сазовор бўлди.

Уғилжоннинг ташкилотчилик маҳорати, ташаббускорлиги яққол кўзга ташланиб, колхозчилар ўртасида унинг обрў-эътибори тобора ошди. 1964 йилда у қўриқ ерда ташкил этилган комплекс механизациялашган бригадага бошлиқ қилиб тайинланди. Дастлабки йилдаёқ 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан хирмон кўтарилди. Деярли бутун ҳосил машинада териб олинди. Ушандан буён моҳир механизатор раҳбарлик қилаётган бригадада муттасил юқори ҳосил етиштирилмоқда.

Бригада аъзолари саккизинчи беш йилликни юксак кўрсаткичлар билан якунладилар. Планда белгиланган 1050 тонна ўрнига 1560 тонна пахта етиштирилди. Бутун ҳосил машиналарда йиғиб олиниб, ҳосил таннархи икки баравар камайтирилди. Бурноғи йили пахта майдони 102 гектарга кенгайиб, ҳосилдорлик 56 центнерга етди. Ҳар центнер пахтанинг таннархи 17 сўм 50 тийинни ташкил этди.

Беш йилликнинг иккинчи йили Хоразм пахтакорлари учун жиддий синов йили бўлди. Уғилжон ва унинг бригадаси азаматлари бу имтиҳондан аъло баҳода ўтди деб дадил айтишимиз мумкин. Об-ҳаво ноқулай келган ва каттагина қийинчиликлар юз берган вазиятда бригада далаларида юқори ҳосил етиштирилди. 108 гектар майдондан пландаги 356 тонна ўрнига 540 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди, яъни ҳар гектаридан 50 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳосилнинг ҳаммаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Уғилжон ўзи бошқараётган «Ўзбекистон» агрегати билан 302 тонна пахта терди. Бригадага бошчилик қилиш билан бир вақтда, терим агрегатини бошқариш ва хирмонга салмоқли ҳисса қўшиш — чинакам жасорат ва фидокорлик намунасидир.

Уғилжон Нуруллаева пахтачиликни комплекс механизациялаш, малакали механизатор кадрлар тайёрлаш соҳасида ташаббус ва жонкуярлик кўрсатмоқда. У ўз колхозида хотин-қизлардан кўплаб шогирдлар етиштирди. Уғилжоннинг издошларидан Саломат Қурбонова, Марям Машарипова, Рўзика Тожиева каби ёш механизаторлар юбилей йили «оқ олтин» хирмонига 250-300 тоннадан улуш қўшдилар.

Амудек жўшқин қалб эгаси Уғилжоннинг ҳаёти қувончли воқеаларга бой. У КПСС XXIII съездида, Ўзбекистон Компартияси XVIII съездида, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездида делегат сифатида қатнашган дамларини ифтихор билан эслайди. Ўзбекистон ССР Меҳнат шуҳрати китобида ҳам унинг номи бор. Хотин-қиз механизаторлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун ВЛКСМ Марказий Комитетининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг олтин ва кумуш медаллари унинг меҳнатига юқори баҳо бериш ифодаси бўлди. Уғилжоннинг кўксида порлаб турган Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва медаллар қошига олий нишон — Ленин ордени ярашиб тушди.

Оташқалб коммунист Уғилжон Нуруллаева колхоз ишлаб чиқаришининг талантли ташкилотчиси бўлиш билан бирга, актив жамоатчи ҳамдир. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат, район партия комитетининг бюро аъзоси сифатида ташкилотчилик ва сиёсий ишда жўшқин фаолият кўрсатяпти.

Биз хоразмлик донгдор механизатор Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи Уғилжон Нуруллаеванинг Олтин юлдузга қадар босиб ўтган шонли йўли ҳақида қисқача тўхталдик. Унинг улуғ мақсад йўлидаги парвози давом этяпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Уғилжон Нуруллаевага янги юксак парвозларда зафарлар тилаймиз. Қанотинг пўлатдан бўлсин, янги довонлардан ошавер, жасоратли қиз Уғилжон!

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Кейинги йилларда пахтачиликни комплекс механизациялашга алоҳида эътибор берилмоқда. Мамлакатимиз заводлари пахтакорларнинг ишини енгиллатиш учун хилма-хил трактор ва машиналарни ишлаб чиқармоқда. Пахтачилик машиналари бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси ходимлари ҳам янги 1973 йилни катта ижодий ишлар билан бошлаб юбордилар. Конструкторлар шу йилдан бошлаб «Ташсельмаш» заводида «ХН-3,6», «Ўзбекистон» маркали тўрт қаторли пахта териш машиналарининг янги партияларини чиқариш учун техника ҳужжатларни ҳозирлашга киришдилар. Суратда: (чапдан) конструкторлик бюросининг бош инженери Н. Шевчук, инженер-конструктор М. Тошболтаев ва бош конструктор А. Корнеев ўртоқлар моделда тасвирланган янги терим машинасининг схемаси билан танишяптилар.

И. Глауберзон фотоси.

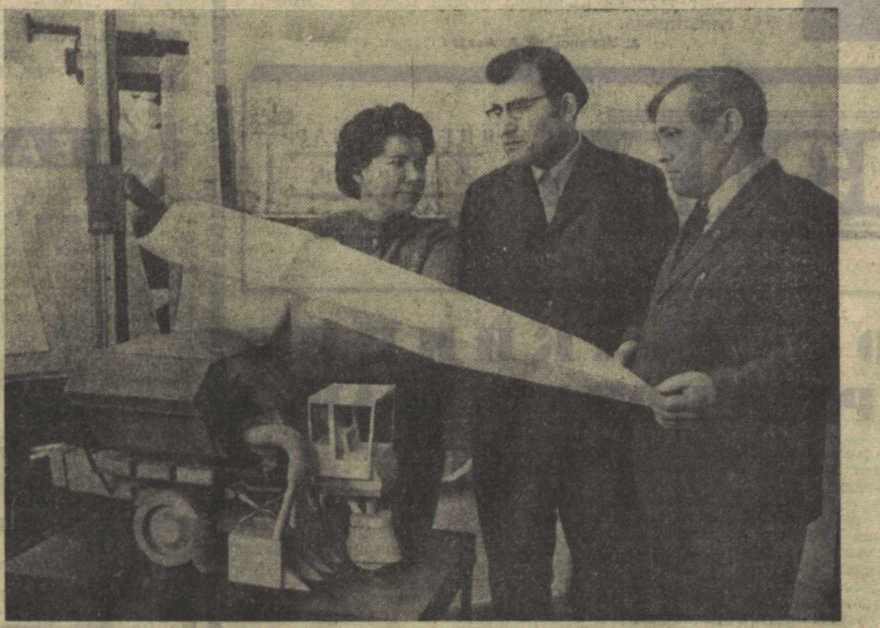

ТЎЙИМЛИ, ЯШИЛ ОЗУҚА

(КИРОВ РАЙОНИДАГИ «БЕШАРИҚ» СОВХОЗИНИНГ РАПС УТИ ЕТИШТИРИШДАГИ ТАЖРИБАСИДАН).

Совхоз директори Йигитали Мелиев 1970 йилнинг кузида Тошкент олий партия мактабига малака оширгани ўқишга келди. Кунларнинг бирида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном, қишлоқ хўжалик фанлари доктори Николай Андреевич Малицкий қиш ойларида чорва моллар маҳсулдорлигини ошириш учун оралиқ экинларнинг аҳамияти ҳақида лекция ўқиди. Йигитали уни мароқ билан тинглади. Қиш ойларида ем-хашакдаги протеин (ўсимликнинг тўйимлилик моддаси) камайиб кетади. Натижада моллар қуруқ ем-хашакни қанча кўп еса ҳам сутига сут, этига эт кам қўшилади. Хўш, мана шу тўйимлилик моддаси бўлган кўк ўтларни қиш ойларида ҳам ўстириш мумкинми? Мумкин! Шундай оралиқ ўсимликлар мавжуд. Шулардан бири — рапс ўсимлигидир. Николай Андреевич рапснинг агротехникаси ҳақида батафсил сўзлаб берганида Йигиталининг юрагига чўғ тушди. Курсни тугатиб, қишлоққа қайтишда Николай Андреевичдан беш килограмм рапс уруғи сўраб олди.

У Йигиталининг синчковлиги ва ҳар нарсага қизиқувчанлигига қойил қолди. Бу экинни синаб кўришни, лозим бўлганда маслаҳатлари, йўл-йўриқлари билан ёрдам бериб туришини айтди. Шундай қилиб, рапс олдинлари Ғарбий Европанинг Бельгия, Голландия, Швейцария сингари мамлакатларида экилган бўлса, эндиликда республикамизнинг Фарғона водийсига ҳам йўл олди.

Айтгандай, рапснинг агротехникаси қандай? Йигитали рапснинг устозидан ёзиб олган агротехникасини яна бир кўздан кечирди.

Рапс — дуккакли бўлмаган ўсимликлар ичида алоҳида ўрин тутади. Баҳор ойларида рапсдан чорва учун кўк масса олиш ва кўк ўғит сифатида фойдаланиш мумкин. Рапс — бир йиллик ўсимлик бўлиб, унинг кузги ва баҳорги навлари ҳам бор. Баҳорги рапс эрта кўкламда, ёзда ва кузда экилади. Кузгисидан кузги уруғ, баҳоргисидан баҳорги уруғ олинади. Тупроқда рапс уруғи униб чиққач, бир-бир ярим метр чуқурликкача илдиз отади, илдизлар эса тупроқнинг ҳаво алмашиниши ва сув сингдириш хусусиятларини яхшилайди. Тупроқни органик моддаларга бойитади. Рапс бир-икки метргача ўсади. Пояси бақувват, пишиқ, сершира, гули эса сариқ бўлиб кўп нектар тўплайди. Унинг нектари асалариларга ҳам озуқа манбаи бўлиб хизмат қилади.

Рапснинг кузги навлари 26 даражагача совуққа бардош беради. Рапс мойли ўсимлик бўлиб, уруғининг таркибида 40-49 процент мой бор. Гектаридан 30-50 тоннагача кўкпоя олиш мумкин. Кўкпоясининг бир килограмми 0,16 грамм озуқа бирлигига тенг, таркибида 30 грамм протеин, фосфор, калий ва каротин бўлади. 100 килограмм рапснинг кўк массасида 16 килограмм фойдали витамин — протеин сақланади. Бу эса сигирнинг сутига сут, гўштига гўшт қўшади. Бир килограмм бедада эса 0,18 грамм протеин бўлиб, 100 килограмм бедада 18 килограмм тўйимли озуқа сақланади. Кўриниб турибдики, рапс билан беданинг тўйимлилик миқдори бир-бирига тенг келади. Рапсни бошоқли экинлар билан аралаштириб экиш мумкин. Бир гектар ерга 15 килограмм рапс уруғини сули ёки арпага аралаштириб сепиш мумкин. Кеч кузда рапс экилган майдонларга март ойининг бошларида ер яхлаб ётганда агрегат билан 3 центнердан аммиакли селитра солинади. Шундай қилинганда, кўкпоя ҳосили кескин ошади, протеин миқдори кўпаяди. Баҳорги рапс экилган майдонларга ёғинлар миқдорига қараб кўкламда сув қўйилади. Рапснинг бўйи 40-50 сантиметрга етганда, уни ўришга киришилади. Биринчи ўрим — мартнинг охири, апрелнинг бошларида, иккинчиси эса апрелнинг охирида ўтказилади. Рапсни ўришда «КИР-1,2» маркали агрегат ишлатилади. Рапс икки марта ўриб олингандан сўнг, ўша майдонлар ҳайдалиб, ўрнига маккажўхори ёки бошқа экинлар экилади. Бу экинлар йиғиштириб олингач, яна ўрнига «СОН-2,8» сеялкасида кузги жавдар, арпа ёки рапс уруғи экилади. Рапс агротехника қоидалари асосида парвариш қилинса, 40-45 кунда етилади, Кейин уни агрегат ёрдамида ўриб олинади. Гектаридан 30-50 тоннагача кўкпоя етиштирилади ва уни кўк ҳолида чорва молларга едирилади.

1970 йилда совхознинг «Октябрь 40 йиллиги» бўлимига салкам бир гектар майдонга рапс уруғи экилди. Уруғ 1-2 даража иссиқликда униб чиқди. Тез орада ер бетида яшил квадратлар ҳосил бўлди. Унга икки центнердан аммиакли селитра, 3 центнердан суперфосфат солиниб, икки марта бороналанди. 45 кунда рапс гулга кирди, етилди. Бу тажрибани келиб кўрган Николай Малицкий ўзининг орзулари амалга ошганидан хурсанд бўлди. Уни дарҳол ўриб, чорва молларга едиришни маслаҳат берди. Бўлимда 32 та маҳаллий ва зотли сигир бор эди. Бу сигирлар У. Жуманова, Р. Каримова, И. Носирова, Д. Эркаева, Ҳ. Раҳимова сингари сут соғувчиларга бириктиб қўйилди. Сигирларга 20- ноябрдан январь ойининг охиригача белгиланган рационга қўшимча равишда беш килограммдан кўк рапс егизиб борилди. Ферма мудири Исматилла Усмонов рапс ўти берилган кундан бошлаб сигирларнинг маҳсулдорлиги қандай ошишини кузатиб, ҳисоблаб борди. Маълум бўлишича, рапс ўти берилгунга қадар ҳар бир жайдари сигирдан 6-7 литрдан, зотли сигирдан эса 8-9 литрдан сут соғиб олинарди. Ҳар бирига 5 килограммдан кўк рапс қўшиб егизилганда эса жайдари сигирларга кунига бир килограммдан, зотли сигирларга эса 1,5-2 килограммдан сут қўшилди. Натижада маҳаллий сигирлардан 8-8,5 литрдан, зотли сигирлардан эса 10-10,5 литрдан сут соғиб олинди. Шу нарса маълум бўлдики, фермадаги 32 соғин сигирга икки ой давомида сурункасига 5 килограммдан рапс қўшиб озиқлантирилганда 10 тоннага яқин қўшимча сут қўшилди. Молларнинг вазни ҳам аввалгига қараганда анча ошди. Яқин бир гектарга экилган рапсдан 30 тонна кўкпоя, 870 килограмм рапс уруғи олинди. Анча рапс уруғи бошқа хўжаликларга сотилди.

Бу йил эса, совхознинг «Победа», «Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм» бўлимларига 28 гектарга рапс, 15 гектарга эса рапс билан сули уруғи аралаштириб экилди. 43 гектар майдонда рапс, сули ва рапс бир текисда ривожланди. Ҳисоблаб кўрилганда рапс ва сулидан 30-35 тоннадан кўкпоя, гектаридан эса 18 центнердан уруғ, жами бу йил 23 тонна рапс уруғи етиштирилди. Бир центнер кўкпоя 30 тийинга, бир центнер рапс ва сулининг уруғи 40 тийинга тўғри келди.

Рапс пояси йиғиштириб олингач, баҳорда ўрнига маккажўхори ёки оқжўхори экиш мумкин. Бу экинлар пишиб етилгач, ҳосили йиғиб олинади, ўрнига яна кузги, баҳорги рапс уруғи экилиб, мўл ҳосил етиштирилади.

«Бешариқ» совхози областда ҳар томонлама ривожланган, экономикаси юксалган хўжалик. Бу ерда қорамолчилик, қўйчилик, чўчқачилик, боғдорчилик пахтачилик билан биргаликда комплекс ривожлантирилмоқда. Пахтадан ҳар йили юқори ҳосил етиштирилади. Масалан, фақат шу йилнинг ўзида 5 минг гектардан ошиқроқ майдондан пландаги 13.300 тонна ўрнига 17012 тонна «оқ олтин» етиштирилди. Бундан эса 2 миллион 800 минг сўмдан зиёд соф фойда кўрилди. 1973 йили эса совхоз 5200 гектар майдонга чигит экади. Бундан 19 минг тоннадан зиёд пахта ҳосили етиштириш мўлжалланган.

Чорва қишловига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрилди. 12 минг тонна кўкпоя, 3340 тонна беда, 19 минг тоннага яқин масса, 510 тонна сенаж, 1264 тонна хашаки лавлаги тайёрланди. Бундан ташқари 12 минг тоннадан кўпроқ рапс — кўк масса тайёрланди. Ем-хашак билан бирга 5 килограммдан рапс кўк ҳолида соғин сигирларга берилаётир. Рапс ўти қўшиб берилганлиги туфайли совхоздаги мавжуд 720 бош соғин сигирнинг маҳсулдорлиги ҳам кескин ошди. Жайдари сигирлардан бир йилда 1500 литр ўрнига 1650-1700 литрдан, зотли сигирлардан эса 4200 ўрнига 4800 литрдан сут соғиб олинаётир. Рапс ўтини молларга бериш ҳисобига бир йилда 720 бош соғин сигирдан планга қўшимча равишда 160 тонна сут олинди.

Совхоз бу йил райондаги Киров номли, «Октябрь 40 йиллиги», «Москва», «Искра» колхоз ва совхозларига ҳамда Ўзбекистон районидаги «Қўқон» совхозига рапс уруғи етказиб берди.

Рапс ўти чорва яйловига эга бўлмаган хўжаликлар учун жуда қўл келади. Маккажўхори, сабзавот, дон-дуккакли экинлардан бўшаган ерларга кузги ва баҳорги рапс уруғи сепиб, бутун йил давомида кўкпоя ва рапс уруғи олиш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, чорва молларнинг маҳсулдорлигини ошириш мумкин. Бунинг учун мутахассисларнинг ташкилотчилик роли, бу қимматбаҳо экинга бўлган муносабатини кучайтириш керак. Киров район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари рапс экинлари майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорлигини ошириш йўли билан озуқа базасини анча мустаҳкамлашга эришдилар. Кўпчилик хўжаликлар бу борада муайян тажриба тўпладилар. Эндиги муҳим вазифа кировликларнинг ана шу бой тажрибасини бутун республикамиз чорвадорларининг мулкига айлантиришдан иборат. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш ҳақидаги қарори, республика партия-хўжалик активининг яқинда бўлиб ўтган йиғилиши қарори айнан шуни тақозо этмоқда.

А. АҲМЕДОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

Янги шеърлар

Ёнғин МИРЗА.

ДЕҲҚОН ҚАЛБИ

Уркач-ўркач кумуш тоғлар жило берур осмонга;
Тоғлар эмас, бу — хирмонлар! Бўйи ойга етгулик!
Қуллиқ қилинг бир чигитни олтин этган деҳқонга,
Фахру зафар туғёнлари қалбдан тошиб кетгулик!
Яна кураш майдонида совринни олиб ўлкам,
Елкасига кўтарди у саҳий тупроқ тортиғин,
Йўллар ойдин! Қолма толиб, эй чапдаст ғолиб ўлкам!
Танти эрлар қолдирурму далада дур ортиғин!
Қуёш юртин ноёб юкин ортиб карвон боради,
Халқнинг ризқи, юрт қудрати, шарафу шон боради...

Яшил дала — олтин кузда, булут чўккан оқ уммон;
Мисқол-мисқол толалардан миллион-миллион ғарамлар,
Бирлигини кўз-кўз этди ишчи, олим ва деҳқон;
Дўстлигини кўз-кўз этди болға, кетмон, қаламлар.
Бу аҳиллик, бу севгидан топдик қуту барака,
Республика кўчиб чиқди шонли меҳнат сайлига!
Сайил деманг, меҳнат жангги, ориятли маърака,
Зафар қучдик: қўл тирналиб, юз қорайди, майли-я!
Қуёш юртин ноёб юкин ортиб карвон боради,
Қашқадарё, Намангану, мард Андижон боради.

Алпомишнинг аждодлари ардоқлаб зар тупроғин —
Қуёшни ҳам, дарёни ҳам измин олди қўлларга,
Сув ичирди ғўзаларга ёқиб тун Ой чироғин...
Гулшанлардан чирой олиб берди қақроқ чўлларга.
Офтоб нури, қалблар тафти, меҳр бўлиб омухта
Зумрад баҳор нафасидан очди дала жамолин.
Кимки ёзса «пахта» сўзин, сўнгра қўйсин кўп нуқта...
Бу сўз ўзи кўп маъноли, англатар юрт камолин.
Олтин тўйга зафар билан ноёб эҳсон боради...
Осиёнинг заршуноси — Ўзбекистон боради.

Бу саодат ўлкасининг ўн ўғли — ўн вилоят,
Онаизор кам кўрмайди бир-биридан дилбандин.
Фарзандларнинг инояти — севги учун синоат,
Тўйга чорлар кам кўрмасдан Бухоро, Самарқандин.
Пахтазорни осмон десак, юлдузларми чаноқлар?
Қалқиб-қалқиб сузган «зангор кема»лармн булутлар?
Баъзан бўрон шошиб келиб, чаққанда ҳам чақмоқлар,
Пастламасдан чўққи сари учар мағрур бургутлар.
Баланд учган, тоғлар қучган ўн паҳлавон боради,
Қадрдону меҳрибонлар, бек! Ёнма-ён боради,

Бу йил ўзи табиат ҳам кўрсатди бебошлигин:
Савалади ниҳолларни жала билан, дўл билан,
Бу йил ўзи пахтакор ҳам кўрсатди бардошлигин,
Ҳар тупига ҳаёт берди қалб ўти-ю, қўл билан.
Бу йил ўзи вилт офати этолмади овора,
Ужар кўннинг ҳамласини енгди «Тошкент» уруғи!
Бу йил ўзи деҳқонларга толе этди назора,
Чўнг меҳнатдан юз ёриғи, пахтамизнинг довруғи!
Чалиб зафар қўнғироғин, толмас карвон боради,
Дарғаларнинг энг олдида Ҳафиз полвон боради.

— Шунча миллион тонналарда оқлик рангги қаёқдан?
— Ўзбек халқи кўнглидаги офтобдан олинган.
Шунча миллион дурдоналар кўп азалий тупроқдан,
Ҳар чигитга «тинчлик», «иқбол», «дўстлик» меҳри солинган.
Деҳқон қалби — дала мисол очиқ, оқдир, бепоён...
Бу кўнгилда Ватан ишқи, ҳикмат, ҳиммат зиёда!
Деҳқон қалби — бир бўстонким, муродидан чароғон.
Деҳқон қалби — энг беғубор, ташвиши кўп дунёда.
Қаранг! Карвон боши бўлиб Бободеҳқон боради,
Куйла Ёнғин! Қанча қўшиқ, қанча достон боради.

Уткир РАШИД.

ЙИЛЛАР...

Йиллар...
Учқур йиллар...
Қанотли йиллар...
Йиллар бир-бирини қувлашиб ўтар.
Йиллар завқи билан яшнайди диллар,
Одамлар йилларнинг этагин тутар.
Йиллар тизгинини ушлаб инсонлар,
Меҳнат майдонига етаклар уни.
Кунлар-у ойлардан қилиб карвонлар,
Йилларга юк ортар одам ҳар куни.
Йиллар кўтаролмас заминдай юкин,
Сўрар одамлардан бу бойлик сирин.
Бойликнинг сири шу, дегандек секин
Одамлар кўрсатар пешана терин.
Йилларнинг юкида ўзбек пахтаси
Минг-минг карвонларни шошириб қўйди.
Тоғи-ю, боғи-ю, чўли, ҳаммаси,
Юклар майдонини тошириб қўйди.
Илму ҳикматларнинг кароматлари
Йиллар дастурхонин безатиб турар.
Келгуси йилларнинг аломатлари
Келажак тонгини тезлатиб турар.
Хайратланар йиллар одам нақлига,
Одам нақлига-ю, одам ақлига.
Ёқа тутиб дейди: — Ўтган минг йиллар
Бўлолмади сўнгги бир йилча нега?!
Йилларни эъзозлаб янги одамлар
Йиллар мазмунидан қурди кошона.
Йилларни безатган, қадрига етган —
Совет деб аталган янги замона.

АХБОРОТ

БИЗГА ЕЗАДИЛАР

ЎЗИ ЮРАР ЗИНАЛАР

Ленинградлик машинасозлар Тошкент метросига совға ҳозирлашмоқда.

— Шу йилдан бошлаб, — дейди Котляков номли заводнинг директор ўринбосари И. Бельский, — Тошкентда қурилаётган метро учун дастлабки партия ўзи юрар зиналар — эскалаторларни жўнатамиз. Заводимизда ишланаётган эскалаторлар ўзининг равон ҳаракати, бежирим ва нафис ишланганлиги билан буюртмачиларни мамнун этмоқда. Эскалаторлардан ташқари Ўзбекистон пойтахтига яқингинада «Сифат белгиси» берилган редукторлар, турли мақсадларда қўлланиладиган насосларнинг моторлари ҳам жўнатилади.

Р. СОБИТОВ.

ҲАМКОРЛИК

Кўркам Наманганнинг қиёфаси яна бир бежирим бино билан чирой очадиган бўлди. Ленин проспектида бунёд этилаётган пиллакашлик фабрикаси қурилишида муҳим давр бошланди. Навбат монтажчиларга келди. Бу ерда Японияда келтирилган турли хил ускуналар совет ва япон мутахассислари ҳамкорлигида монтаж қилиняпти. Хокуда Ковабат раҳбарлигидаги бир гуруҳ япониялик монтажчилар янги корхонада дастлабки ускуналарни жиҳозлашга киришдилар. Пиллакашлик фабрикаси тўла ишга туширилгач, йилига 200 тоннадан ортиқ табиий ипак ишлаб чиқарадиган бўлади.

М. МИРЖАЛИЛОВ.

КЎРГАЗМАДА ЎЗБЕК АДАБИЁТИ

СССРнинг ярим асрлик юбилейи арафасида Москва давлат адабиёт музейи залида кўргазма ташкил қилинганди. «Кўп миллатли совет адабиёти» номини олган бу кўргазмага мамлакатимизнинг турли ерларида яшаб-ижод этаётган ёзувчи ва шоирларнинг асарларидан намуналар қўйилди. Кўргазманинг ўзбек совет адабиётига бағишланган бўлими ҳам москвалик китобхонлар билан гавжум. Томошабинлар кўргазмага қўйилган адабиётлар орқали Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ижоди билан яқиндан танишдилар. Шоир Ғафур Ғуломнинг шеърлар тўплами, Танланган асарлари ҳам кўпчиликнинг эътиборида бўлди. Булардан ташқари, Уйғуннинг шеърлари, пьесалари, Зулфия ва Мирмуҳсинларнинг асарлари китоб муҳлисларида катта қизиқиш уйғотди.

Давлат мукофоти лауреати шоир Рамз Бобожоннинг «Об-ҳаёт» тўпламини кўпчилик шеърхонлар бирма-бир қўлга олдилар. Миртемирнинг «Ленин табассуми», Ҳамид Олимжоннинг «Семург»и, Абдулла Қодирий, Ойбек, Шароф Рашидов романлари ҳам адабиёт муҳлисларида катта таассурот қолдирди.

Ю. ИВАНОВ.

ЁШЛАР ҚУВОНЧИ

Навқирон Навоий шаҳар қурилиш бошқармаси бинокорлари муносиб совға тайёрлашди. Бухоро Давлат педагогика институти студентлари учун замонавий иккита ётоқхона биноси қуриб фойдаланишга топширилди. Мамнун бўлиб қолган мингдан зиёд ёшлар барча қулайликларга эга бўлган ётоқхоналарга кўчиб ўтишди. Самарқанд Давлат университети студентлари эса бир йўла 250 киши овқатланадиган шинам ошхона биносини қабул қилиб олдилар.

М. МАВЛОНОВА.

* * *

Шунингдек, редакциямизга андижонлик М. Маҳмудов, Б. Қодиров, Б. Қутбиддинов, Қорақалпоғистондан Р. Нахатов, Сурхондарё областидан Т. Жумаев, Қашқадарё областидан Ю. Маллаев, Р. Назаров, Қ. Аллаёров, Ж. Халилов, бухоролик Р, Носиров, И. Салимов, москвалик В. Белецкий, М. Ларькин, М. Қосимов, фарғоналик О. Сафохонов, Т. Мирзараҳматов, С. Саҳобов, Самарқанддан Ҳ. Каримов, А. Исматов, А. Имомов, тошкентлик А. Бердиев, Т. Сайфуллин, Қ. Маликов, чирчиқлик А. Портной, олмаоталик Г. Маралбоев, қирғизистонлик М. Кимсанов, янгибоғлик Х. Қўқоновлар ҳам хушхабарлар йўллашган.

МУЗЕЙГА МАРҲАМАТ

ҚЎҚОН. А. Андреев номли клубда темирйўлчилар революцион ва меҳнат шуҳрати жамоатчилик музейи очилди. Музейнинг чиройли қилиб безатилган стендларига қўқонлик транспортчиларнинг шонли отряди босиб ўтган йўлни акс эттирувчи юзлаб фотосуратлар, ҳужжатлар, хатлар ва шахсий буюмлар қўйилган.

Музей экспозициясида босмачиларга қарши курашга оид, қўқонликларнинг дастлабки коммунистик шанбаликлари, уларнинг Улуғ Ватан урушидаги иштироки, пўлат магистрал меҳнаткашларининг кундалик ишларига доир ҳужжатларга катта ўрин ажратилган. Махсус стенд ветеран темирйўлчиларга бағишланган.

Қишки каникул кунларида Тошкент шаҳар Максим Горький номидаги болалар истироҳат боғи коллективи ўқувчилар учун ранг-баранг темада кўрсатувлар ташкил этган. Суратда: мазкур истироҳат боғининг тўгарак аъзолари қўшни мактаб томон йўл олишмоқда.

А. Усмонов ва А. Авазов фотоси. (ЎзТАГ).

СПОРТ ХАБАРЛАР

ИШҚИБОЗЛАР ДАВРАСИДА

Ангрен шаҳрининг шахмат ишқибозлари хурсанд бўлиб қолишди. Бу ерда махсус шахмат клуби очилди. Клубдаги дастлабки мусобақа кўпчиликда катта хотира қолдирди: машҳур ўзбек шахматчиси Азмиддин Хўжаев хотирасига бағишланган Тошкент турнирида қатнашган гроссмейстер Марк Тайманов ва бошқалар Ангрен шаҳар шахмат ишқибозлари даврасида бир неча тахтада сеанс бердилар.

ЯНГИ ЖАҲОН РЕКОРДЛАРИ

Фарғонада парашют спорти усталарининг мусобақаси бўлиб ўтди. СССРнинг шонли 50 йиллигига бағишлаб ташкил қилинган ана шу мусобақа натижалари жуда қувончли. 600 метр баландликдан группа бўлиб кундузи ва тунда мураккаб сакраш, ерга аниқ қўнишда эркаклар ҳамда хотин-қизлар яхши кўрсаткичларга эришдилар. Парашютчиларнинг ана шу группали мураккаб мусобақаларида олтита янги жаҳон рекорди ўрнатилди.

ХАЛҚАРО ТУРНИР

Америка Қўшма Штатларида янги йил халқаро хоккей турнири давом этмоқда. СССР, АҚШ, Канада ва Чехословакия командалари қатнашаётган турнирнинг дастлабки учрашувлари якунлари маълум бўлди. Халқаро турнирда совет хоккейчилари муваффақиятли ўйнамоқдалар. Москва терма командаси Канада ёшлари билан ўйинни 12:3 ҳисобида тугатди. Шайбаларни Петров, Викулов, Харламов (ҳар бири иккитадан), Глазов, Орлов, Мальцев, Михайлов, Васильев, Анисинлар киритишди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — «Ассалом арчажон», 11.30 — **Тўрт танкчи ва ит** (бадиий фильмнинг 4-серияси). 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — Мультфильм 13.15 — Телеспектакль. 14.25 — Бадиий фильм, 15.00— Телеочерк 15.30 — Музикали календарь 16.00 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 16.10 — Ўқув кўрсатувлари. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Мультфильм, 18.15 — Ўзбекистон комсомоли, 18.55 — Шеърият мухлисларига, 19.05 — Қорақалпоқ куйларидан концерт, 19.45 — АХБОРОТ. 20.00 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.30 — Ахборот. 21.00 — **Жон қизлар** (спектакль). 22.00 — «Вақт», 22.30—**Жон қизлар** (спектаклнинг давоми). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — МОСКВА. 18.05 — Янгиликлар. 18.10 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 18.30 — ЦСКА мактаби ёш хоккейчилари. 19.00 — И. Штраус куйлари. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Инсон ва қонун (Тошкент), 20.30 — Концерт. 20.45 — **Жиноятчи «Уэмбли» стадионида ўтирибди** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 22.00 — Ҳужжатли фильм, 22.30 — Концерт, УЧИНЧИ ПРОГРАММА. ТОШКЕНТ. 19.20 — Телеспектакль, 20.00 — Концерт. 20.30 — **Кумуш тренер** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/I да **Доктор Айболит** (кундузи). **Тонг олдидан** (кечқурун), 5/I да **Дон Кихот** (кундузи). **Марварид изловчилар** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/I да **Олтин девор** (кундузи). **Инқилоб тонги** (кечқурун). 5/I да **Афсона яратган қиз** (кундузи), **Тарих тилга кирди** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/I да **Менинг жаннатим** (кундузи), **Жон қизлар** (кечқурун, билетлар сотилган), 5/I да **Ҳалима** (кундуз ва кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/I да **Ойдин** (кундуз ва кечқурун). 5/I да **Садоқат** (кундузи), **Трибунал** (кечқурун).

КИНО

Пеппи Така-тука мамлакатида— «ЎЗБЕКИСТОН» (тоқ соатларда).

Шамол билан юзма-юз — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Кутамиз сени, йигит! — НАВОИЙ номли (кундуз соат 4.30 кеч 6.20 минутлар ва 8 да). «КЎКЧА» (тоқ соатларда). «ВОСТОК» (жуфт соатларда).

Адашганлар — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда). «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Танҳо ўзинг — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда). САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11. кундуз 12.50, 2, 3.30, 5, кеч 6.30, 8 ва 9.15 минутларда). «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2, 4, 5.40, кеч 7.20 минутлар ва 9 да).

Ҳур қизлар (2 серия, эрталаб соат 11, кундуз 2.15 ва 5.15 минутларда). **Поезд шарққа боради** (кундуз соат 1.40, 4, кеч 6 ва 7.40 минутларда) — «ДРУЖБА».

Дайди (2 серия) — ҲАМЗА номли (эрталаб соат 11.30 кундуз 2.30, 5.30 ва кеч 8.30 минутларда).

Музикачининг синглиси — «ВОСТОК» (тоқ соатларда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

4 ЯНВАРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: КАМТАР ОТАБОЕВ, ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ, ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА.

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Шерали ЖЎРАЕВ, Хосият УСМОНОВА, Ойша Раҳмонова, Абулқосим ТЎЙЧИЕВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Музика раҳбари — Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.

Программани — ҒУЛОМ ТОЖИ АЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА

КУТАМИЗ СЕНИ, ЙИГИТ

номли янги бадиий фильмни чиқарди

ФИЛЬМДА ИШЧИ ЙИГИТ ХАРАКТЕРИНИНГ ШАКЛЛАНИШИ ВА ТОПШИРИЛГАН ИШГА ЮКСАК МАСЪУЛИЯТ ҲИССИНИНГ ВУЖУДГА КЕЛИШИ ТЎҒРИСИДА ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

РЕСПУБЛИКА САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

16 ЯНВАРДАН 28 ЯНВАРГАЧА «УЗОПТГАЛАНТЕРЕЯ» РЕСПУБЛИКА БАЗАСИДА

(Тошкент шаҳар, Жомий кўчаси, Магазин-мавзук проезди, 20-уй)

1973 йилда галантерея молларини

СОТИШ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ ЯРМАРКАСИ

ЎТКАЗИЛАДИ

База савдо ташкилотларига галантерея, парфюмерия-косметика моллари, совунлар ва кир ювувчи воситаларни таклиф қилади.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР.

МУҲИМ ВАЗИФА

СОФИЯ, (ТАСС). Болгария Коммунистик партиясининг неча юз минглаб аъзолари ва мамлакатнинг партиясиз меҳнаткашлари партия маорифи шохобчаларида марксизм-ленинизм асосларини қунт билан ўрганмоқдалар. КПСС XXIV съезди ва Болгария Коммунистик партияси X съездининг ғоявий-назарий жиҳатдан ғоят муҳим материалларини, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг СССР 50 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисида КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев қилган докладни тобора чуқур ўрганиш, ҳозирги замондаги жараён ва ҳодисаларни тўғри тушуниш ҳамда марксизм-ленинизм асосларини амалда ижодий тарзда татбиқ эта билиш — коммунистлар, комсомоллар ва партиясизларнинг энг муҳим вазифасидир.

Партия маорифи шохобчаларида Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлими ишлаб чиққан тематик планга мувофиқ машғулот олиб борилмоқда. Партия аъзолари ва партиясизлар таълимнинг уч бўғинида — бошланғич, ўрта ва олий бўғинда Болгария Коммунистик партияси ва КПСС тарихини, ривож топган социалистик жамият қурилишининг иқтисодий проблемаларини, марксизм-ленинизм классикларининг асарларини, ҳозирги босқичда идеология иши масалаларини ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг актуал проблемаларини ўрганмоқдалар.

Болгария Коммунистик партияси яхши тайёрланган пропагандист ва лектор кадрларнинг катта отрядига эгадир.

Болгария радиоси ва телевидениеси партия ўқуви шохобчасининг тингловчиларига ёрдам бериш учун назарий семинарларда, партия университетларида ва марксизм-ленинизм мактабларида ўрганиладиган асосий масалалар юзасидан эшиттиришлар уюштирмоқда. «Партиздат» нашриёти «Ривож топган социалистик жамият қурилишининг фалсафий-социологик проблемалари» тўпламини босиб чиқарди. Бу тўпламда иқтисодий интеграция масалаларига катта ўрин берилган. «Иқтисодий билимлар асослари» тўпламида Болгария халқ хўжалиги ва партия иқтисодий сиёсатининг актуал проблемалари ҳақида гап боради. Китобда таъкидлаб ўтилганидек, «Иқтисодий билимларни эгаллаш бутун халқнинг энг муҳим вазифасидир. Болгария Коммунистик партияси партия ва хўжалик кадрларининг иқтисодий тайёргарлигини ошириш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилмоқда».

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ **ИСЛОМОБОД.** Покистонда миснинг бой кони аниқланди. «Пакистан таймс» газетасининг ёзишича, Ғарбий Белужистонда аниқланган ана шу кон рудаси таркибида уч процентдан беш процентгача мис бор. Айни маҳалда Ғарбий Белужистондаги Ноккон-ди деган жойда ҳам таркибидаги темир 55 процентни ташкил этадиган темир рудаси конлари ҳам аниқланди.

✦ **КАТМАНДУ.** Бош министр К. Н. Биста қирол академиясида «Непалнинг халқаро майдондаги роли» тўғрисида доклад қилиб, Вьетнамдаги аҳволнинг кескинлашганлигидан ташвишланаётганини билдирди. У Вьетнамдаги ва Яқин Шарқдаги проблемаларнинг тинч ҳал этилишини таъминлаш учун Непал қўлидан келган ҳамма ишни қилади, деди.

К. Н. Биста ўз мамлакати мустамлакачиликка қарши олиб борилаётган курашни қатъиян қўллаб-қувватлайди ва апартеид сиёсатига қарши, Ангола, Мозамбик, Намибия ва Родезия халқларига социал ва сиёсий ҳуқуқлар берилиши учун доимо курашиб келмоқда, деб таъкидлади.

✦ **РИМ.** Шу кунларда бутун Италияда Вьетнам халқининг АҚШ агрессиясига қарши кураши билан бирдамликка бағишланган намойиш ва митинглар бўлиб ўтмоқда. Милан, Флоренция, Гроссето, Анкон, Акуилла ва мамлакатнинг кўпгина бошқа шаҳарлари ҳамда аҳоли пунктларида демократик партиялар, касаба союзлар, ёшлар ташкилотлари вакилларининг катта намойишлари бўлди. Намойишларнинг қатнашчилари АҚШдан Ҳинди—Хитойда тезроқ тинчликни тиклашни талаб қилдилар.

ЛАОС ХАЛҚИНИНГ ҚАҲРАМОНОНА КУРАШИ

Лаос ватанпарварлар фронти партияси Марказий Комитетининг раиси шаҳзода Суфанувонг Лаоснинг озод қилинган районларига бориб келганидан кейин совет журналистлари билан суҳбатда, жумладан, қуйидагиларни айтди: совет халқи Лаос халқининг Америка империалистлари агрессиясига қарши ўз мамлакатини озод қилиш учун олиб бораётган курашига ёрдам ва мадад бераётган мамлакатларнинг биридир. СССР Лаос халқи эришган ғалабаларга катта ҳисса қўшди ва бизнинг халқимиз бу ёрдам учун ҳамиша Совет Иттифоқидан астойдил миннатдор бўлади.

Лаос халқи чинакам тинчлик, мустақиллик ва озодлик учун ҳаракат қилмоқда. Америка империалистлари ва уларнинг гумашталари эса қурол кучи билан Лаосни АҚШ мустамлакасига ва Американинг ҳарбий базасига айлантириш учун уринмоқдалар. Ҳозирги вақтда Лаос халқи билан америка империалистлари ва уларнинг гумашталари ўртасидаги кураш ғоят кескин тус олди.

Американинг ҳарбий самолётлари, шу жумладан «В-52» типидаги стратегик бомбардимончи самолётлар ҳар куни неча тонналаб бомба ташлаб, уй-жойларни ва касалхоналарни, мактаб ва ибодатхоналарни, йўлларни, деҳқонларнинг шолипояларини ва экинзорларини яксон қилмоқдалар. Марказий разведка бошқармасининг «махсус қўшинлари», Сайгон қўғирчоқ қўшинлари ва реакцион Таиланд қўшинлари Америка раҳбарлигида ҳамма жойда озод қилинган районларга қарши ҳужум операцияларини бошладилар.

Аммо улар хато қиладилар. Америка империалистларининг бомбалари ва снарядлари Лаос халқининг ватанпарварлик руҳини асло тушира олмайди. Империалистлар нечоғлик кўп жиноят қилсалар, Лаос халқи ва ватанпарвар кучларнинг уларга нисбатан нафрати шу қадар кучли бўлади, бу кучларнинг кураши ҳам шу қадар кескин тус олади. Лаоснинг қаҳрамон қуролли кучлари ва Лаос халқи ўзининг ватанпарварлик руҳини мустаҳкамламоқда. Улар ўзларини ҳимоя қилмоқ учун, озод этилган районларни ҳимоя қилмоқ учун ва АҚШдаги империалистик кучлар ҳамда АҚШ гумашталарининг қора ниятларига қарши курашда янгидан-янги ғалабаларга эришмоқ учун қатъий жанг қилишга бел боғлагандирлар.

Биз тинчликни астойдил истаймиз. Аммо бу тинчлик чинакам мустақиллик, озодлик ва демократияга асосланиши керак. Биз тинчлик ҳақида гапирганимизда Америка империализмининг қаҳрамон Вьетнам халқига нисбатан, Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахти Ханой шаҳрига нисбатан қилаётган ва тарихда мисли кўрилмаган жиноятларини кўриб қаҳр-ғазабимизни яшира олмаймиз. Ҳозирги вақтда беш қитъа халқлари қаттиқ норозилик билдирмоқдалар. Бизлар қардошлармиз, Ҳинди-Хитой ярим оролида биргаликда яшамоқдамиз ва қарийб 30 йилдан буён бир ёқадан бош чиқариб жанг қилмоқдамиз. Шу сабабли жуда қаттиқ норозилик билдирмоқдамиз ва АҚШнинг жиноятларини кескин қораламоқдамиз. (ТАСС).

Оммавий ишсизлик Америка жамияти ҳаётидаги одатдаги бир воқеа бўлиб қолди. Ҳозирги кунда АҚШда 5 миллионга яқин киши ишсиз. Шулар орасида малакали ишчилар, собиқ ҳарбий хизматчилар, йирик олимлар ва инженерлар ҳам бор. Суратда: Сан-Хосе (Калифорния штати)да ишсизлар нафақа олиш учун навбат кутиб туришибди. Буларнинг орасида олий ўқув юртини битириб чиқиб диплом олган кишилар ҳам бор.

АДН-ТАСС фотоси.

НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

СТОКГОЛЬМ, 2 январь. (ТАСС). Янги йилнинг биринчи кунида Швециянинг Мальме шаҳрида Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик намойиши бўлди. Намойишда қатнашган 2 мингга яқин киши Қўшма Штатлардан Вьетнамдаги урушни тўхтатишни ва Вьетнамда тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимни имзолашни талаб қилди. Швециядаги асосий сиёсий партиялар, касаба союз ва ёшлар ташкилотлари Вьетнам халқини қўллаб-қувватлаш юзасидан ўтказилган бу намойишни уюштирдилар.

70 минг янги квартира

БЕРЛИН, 2 январь. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари ўтган йили бинокорлардан 70 мингга яқин янги квартира қабул қилиб олишди. 1972 йилда мамлакатда уй-жой қуриш плани 102.2 процент бажарилди. Республикада кўп миқдорда янги мактаб, болалар боғчалари ва яслилари ҳам қурилди.

1972 ЙИЛДА ЖАЗОИР ЭКОНОМИКАСИ

ЖАЗОИР, 2 январь. (ТАСС). Бу ерда 1972 йилда Жазоир экономикаси эришган якунлар тўғрисида Жазоир Халқ Демократик Республикаси планлаштириш давлат секретариатининг ахбороти эълон қилинди.

Жазоирнинг ўтказаётган сиёсати, деб таъкидланади ахборотда, миллий экономикани ривожлантиришга қаратилган бўлиб, у мамлакат мустақиллигини гарантияловчи бирдан-бир йўлдир.

Ўтган йили дейилади ахборотда, нефть қазиб чиқариш 52 миллион тоннага етказилди. Бу эса 1971 йилда қазиб чиқарилган нефтдан анча кўпдир. Экспорт ҳажми 1971 йилдагига нисбатан 50 процент ошди.

1972 йилги давлат бюджети даромад қисми ошган ҳолда бажарилди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ер ислоҳотини амалга оширишга қаратилган программа муваффақиятли бажарилди. Янги кооперативлар ташкил қилинди, қишлоқ хўжалиги, айниқса унинг давлат сектори техника билан яхши таъминланди. Маориф соҳасида мамлакатда саводсизликни тугатишга, шунингдек малакали миллий кадрлар тайёрлашга алоҳида аҳамият берилди.

Поляк денгизчилари Ватанига қайтиб келди

ВАРШАВА, 2 январь. (ТАСС). Польшанинг «Жозеф Конрад» савдо кемаси экипажининг аъзолари Гданьскка қайтиб келди. Бу кема Америка авиацияси Хайфон портига ҳужум қилган вақтида шикастланиб ғарқ бўлган эди. Шаҳар жамоатчилигининг вакиллари, Гданьск воеводлиги партия ва давлат органларининг раҳбарлари, қариндош-уруғлари ва дўстлари мард денгизчиларни самимий кутиб олишди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✦ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор—330249 дан 330258 гача.

В. — 3. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 02106.